& explicatur quædam declaratio quæ videtur obſtare.

Regula poſita q. Cap. ſede vacante fungitur vice Epiſcopi, & ſuccedit in his quæ ſunt iuriſdictionis, procedit vbi ea iure communi competunt, n. 38. Secus in his quæ competunt iure ſpeciali, ſeu accidentali, & non ex iuriſdictione ordinaria, ſeu tanquam ordinario, & Epiſcopo, n. 39. Si tamen ei competunt tanquam ordinario, & Epiſcopo, & ex iuriſdictione ordinaria ſuccedit in eis, n. 40.

Facultas conceſſa Epiſcopo à Concilij ſeſſione 24. de reformatione cap. 6. competit etiam cap. ſede vacante, n. 41.

In iuriſdictione delegata Epiſcopo non ſuccedit capitulum ſede vacante, numero 42. Etiamſi poſt præſentationem mandati fuiſſet mortuus Epiſcopus, numero 43. Et etiamſi delegatio fiat à canone, numero 44. contra Pauinum & alios relatos, numero 46. & ſic non poteſt viſitare monaſteria monialium exempta, quæ viſitat Epiſcopus authoritate Apoſtolica, num. 45

In caſibus in quibus in Concilio Trident. datur Epiſcopo facultas, vt procedat vt ſedis Apoſtolicæ delegatus, capitulum ſede vacante non ſuccedet in hac facultate delegata, quamuis poſſit procedere, ex poteſtate ordinaria, in caſibus in quibus Epiſcopi etiam ex ea poſſunt procedere, n. 47.

Animaduertitur quod aliud eſt dari à iure iuriſdictionem delegatam Epiſcopo, ita vt procedat authoritate Apoſtolica, & tanquam delegatus, in qua non ſuccedit capitulum, aliud eſt dari à iure, ſeu Cõcilio iuriſdictionem Epiſcopo, in aliquibus caſibus, quã alias nõ habebat, prorogando & extendẽdo eius iuriſdictionẽ ordinariam, &c. & in hac ſuccedit Capitulum, n. 48. ſicut etiam quando ſolum tollit obſtaculum exemptionis, n. 49.

Quando verba, authoritate Apoſtolica, coniunguntur cum verbis, concedimus facultem, non faciunt iuriſdictionem delegatam, ſed bene quando iunguntur poteſtati faciendi, n. 50.

A prædicta regula excipitur collatio Beneficiorum. Nã capitulum ſede vacante non poteſt Beneficia conferre, nec ſuccedit in collatione Beneficiorum, &c. n. 51. eademque ratione non ſuccedit in præſentatione, ſeu electione ſpectante ad Epiſcopum, num. 52. & procedit quamuis collatio pertineat ad Epiſcopum iure deuoluto, contra aliquos n. 53.

Hæc exceptio intelligitur in collatione libera, non vero in confirmatione & inſtitutione, quæ ſunt neceſſariæ, & debitæ, in quibus ſuccedit capitulum, numero 54.

Collationes etiam Beneficiorum neceſſarias, capitulum ſede vacante facere poterit, contra Corraſium à numer. 55. rationi Corraſii quod hic caſus lege expreſſus non ſit, & in collatione Beneficiorum non ſuccedit capitulum, niſi vbi lege cauetur, c. 2. ne ſede vacante. Reſpondetur ſatis conſtare quod iure cautum reperiatur capitulum ſede vacante ſuccedere in collatione neceſſaria, & debita. 1. quia ſuccedit in omnibus neceſſariis. 2. ex cap. cum olim, de maiorit. & obedient. 3. ex c. 1. de inſtitut. lib. 6. vt late deducitur à n. 59. & ita ſeruatur in Beneficiis patrimonialibus n. 67. de quibus remiſſiue, n. 68.

Text. in d. cap. 2. & alij qui dicunt capitulum ſede vacante, non ſuccedere in collatione Beneficiorum, procedunt in collatione libera, & gratioſa ex rationibus aſſignatis, quæ non militant in collatione neceſſaria debita num. 69. & 70.

Aliæ rationi Corraſii de collatione, quæ fit mandatario quæ neceſſaria videtur, & tamen eam ſede vacante capitulum facere nequit. Reſpondetur, quod id ex eo eſt quod collatio iſta ſit ex iuriſdictione delegata, in qua capitulum non ſuccedit, n. 71.

Contra Corraſium facit quod ipſe docet cum Domino poſſe vicarium conferre Beneficia ex cauſa permutationis reſignata, ſi poteſtatem recepiendi reſignationes habet, quia collatio eſt neceſſaria, &c. numero 72.

Iſta eſt collatio neceſſaria, quæ eſt debita certæ perſonæ, ſeu certo generi perſonarum, numero 73. & ſic collatio, quæ fit nominatis eſt neceſſaria contra Corraſium, licet ex pluribus nominatis poſſit Epiſcopus cui vult gratificare, &c. num. 74. & quando patronus præſentaſſet plures, æque idoneos, poſſet capitulum ſede vacante inſtituere quem maluerit ex eis, numero 75.

Si aliquod beneficium ſeu capellania ex fundatione conferendum ſit certæ perſonæ, ſeu certo generi perſonarum, vt conſanguineis fundatoris, poterit vicarius capituli ſede vacante illud conferre, quamuis non ſit iuris patronatus, &c. aut patronus non præſentaſſet in tempore, nu. 76. & idem erit quando ratione optionis debetur Beneficium antiquiori optanti, &c. numero 77.

Ex dictis prætendebatur alias ſtante Concilio Tridentin. & conſtitutione Pij V. poſſe capitulum, ſeu eius Vicarium ſede vacante conferre parochiales, ſeclusa reſeruatione ex quo debent conferri magis idoneo reperto, ſeu electo, ex approbatis in concurſu, quem vicarius capituli poteſt facere, & ſic hodie videbatur earum collatio neceſſaria, & non libera, n. 79. & 80. Rota tamen contrarium cenſuit in deciſione poſita, n. 81. & 82. ex opere Corraſii, &c.

Poſtea Rota magis iuit in hoc, quod collatio parochialium etiam hodie non ſit neceſſaria, quia tota radicatur in mera voluntate Epiſcopi, qui poteſt abſtinere ab illa & permittere, vt per lapſum temporis ius deuoluatur ad ſuperiorem, nec ad cauſam per alium cogi poteſt, nu. 83. quod fundamentum videtur magis iuridicum ex d. conſtitutione Pij V. ex qua apparet, approbatos in concurſu, aut etiam electum tanquam magis idoneum non habere ius ad parochialem, nec eſſe eis debitam abſolute, &c. à n. 84.

Ita collatio parochialis vacantis ſede Epiſcopali vacante in menſe Ordinarij, de iure reſeruatur ſucceſſori Epiſcopo, & ſic dux Albanus virtute ſui indulti non potuit præſentare ad parochialem vacantem ſede Epiſcopali vacante in menſe Septemb. ex Rota numero 87. quamuis hodie cum omnia Beneficia vacantia ſede vacante ſint reſeruata ex reg. 2. poterit dux præſentare ad parochiales & alia Beneficia, vacante ſede Epiſcopali vacantia in quocumque menſe, numer.

Ita etiam in terminis Beneficiorum patrimonialium tenuit poſtea Rota in deciſione poſita num. 89. ſed cum filius patrimonialis, in concurſu magis idoneus iudicatus, habeat ius ad Beneficium, & ei abſolute debeatur ſicut præſentato, &c. videtur collatio vere neceſſaria & de iuſtitia, & conſequenter in ea ſuccedere capitulum, & eſſe longe diuerſum ac in parochialibus, &c. niſi ſtaret regula ſecunda cancellariæ, num. 90.

Alter caſus exceptus à prædicta regula hodie eſt ex Concilio Tridentin. ex quo non licet capitulis ſede vacante infra annũ ordinandi licentiam concedere, niſi Beneficij recepti, ſiue recipiendi occaſione arctato, &c. nume-

&c. num. nonageſimo primo, & ex Bulla Sixti V. contra male promotos iam reducta, ordinati cum licentia Capituli contra dict. decretum erant abſolute ſuſpenſi, &c. num. 92.

Ponuntur declarationes S. Congregationis ſuper d. decreto, num. 63.

An d. decretum Concilij comprehendat primam tonſuram, ita vt capitulum, ſeu vicarius ſede vacante non poſſit infra annum dare dimiſſorias, etiam ad primam tonſuram à n. 94. reſoluitur affirmatiue, licet non comprehendat primam tonſuram, quoad pœnas ibi impoſitas contra ordinatos.

Quomodo ſint intelligenda illa verba Concilij de arctatis occaſione Beneficij recepti, ſiue recipiendi, num. 97. & clarum eſt illos dici arctatos occaſione Beneficij recepti, qui obtinent Beneficium, ratione cuius tenent ſe promoueri facere, n. 98.

Difficultas eſt qui dicantur arctati occaſione Beneficij recipiendi, & credit author illos dici qui habent ius, ſeu ſunt vocati ad aliquod Beneficium vacans, ſeu Capellaniam, quod tamen requirit actu certum ordinem quo illi carent, num. 99.

Ille etiam videtur arctatus occaſione Beneficij recipiendi, qui cum non ſit ordinatus prima tonſura eſt præſentatus ad Beneficium, &c. n. 100.

Electus in cõcurſu ad Beneficiũ curatum, cuius collatio facienda eſt à Papa, nõ poteſt dici interim arctatus, occaſione Beneficij recepti, nec recipiendi, & idem in præſentato ad Beneficium habens annexum certum ordinem, n. 101.

Non dicitur arctatus occaſione beneficij recipiendi is cui aliquis vult reſignare Beneficium requirens actu ordinem quo ille caret, n. 102.

Facultas Nuntij Hiſpaniarum circa hoc de licentia ad ordines, num. 103.

Nuntius Hiſpaniæ non poteſt etiam ſede Epiſcopali vacante dare dimiſſorias, niſi competenter Beneficiatis, & arctatis, & ſic in caſibus in quibus Capitulum non poteſt dare dimiſſorias, nec nuntius poteſt, numero 104.

Quamuis alias poſſit quis promoueri cum literis dimiſſoriis legati de latere, tamen id intelligendum eſt modo eius probitas & mores teſtimonio ſui ordinarij commendentur, ad quem effectum non dicetur ordinarius intra annum Capitulum ſeu eius vicarius ſede vacante, reſpectu eorum qui non ſunt arctati, numero 105.

1 DE Capitulo † ſede vacante videre oportet an poſſit Beneficia conferre, & in eorum collatione ſuccedat.

2 Pro cuius rei † pleniori intelligentia præmittendum eſt, quod quamuis aliqui dicant, capitulum ſede vacante ſolum ſuccedere in his quæ ſunt iuſtitiæ, & neceſſitatis, non autem in his, quæ ſunt gratiæ, ſeu voluntariæ iuriſdictionis, Ioann. And. in cap. vnic. de maior. & obedientia, in 6 gloſſa in clemen. 1. §. 1. verb. capituli, de heret. quæ ait, quod capitulum eſt neceſſarius, non voluntarius adminiſtrator, Felin. in c. cum olim, de maior. & obedient. numer. 4. ad 8. quæſtionem, & num. 6. ad 13. quæſt. vbi illam gloſſ. dicit communiter approbatum, & Bolt. de ſynodo. 1. part. in princip. numero 134. P. Gregor. de benefic. c. 38. numero 3. Azeuedo in curia Piſana libro 1. cap. 9. ex num. 10. Flam. Pariſ. de reſignation. Benefic. lib. 7. q. 23. numer. 13. 35. & 36. & D. Sagagun. in cap. ad ſi clerici. §. de adulteriis,
3 de iud. ex num. 68. Et quamuis alij dicant, † capitulum ſede vacante ſuccedere in pertinentibus ad Epiſcopum, quoad ea tantum, quæ in iure reperiuntur expreſſa, & non in aliis, Domin. in c. presbyteri, 24. diſtinct. refert Felin. in d. c. cum olim, ſub numer. 1. & 7. & ſequitur Abb. in c. 2. ne ſede vacante not. 2. per tex. ibi, & Lambert. de iure patron. 1. part. 1. lib. quæſt. 2. art. 9. & 1. part. 2. lib. q. 2. qui tamen dicit, quod in his quæ ſunt iuriſdictionis neceſſariæ, ſuccedit capitulum, & dicitur in deciſ. Abulenſ. parochialis 22. Iunij 1594. coram D. Blancheto ſupra adducta c. 5. num. 92. tamen verius eſt regulam eſſe, quod capitulum ſede
vacante † fungitur vice Epiſcopi, & ſuccedit in omnibus, quæ ſunt iuriſdictionis ordinariæ, exceptis caſibus in iure expreſſis, ex cap. his quæ cap. cum olim, de maior. & obedient. & cap. vnico eod. in 6. c. ad abolendam de hæreticis cap. penult. & fin. de ſupplen. negligent. prælatorum in 6. & extrauagant. execrabilis, verſ. cæterum, de præbend. & facit cap. is cui de elect. in 6. Bartol. in l. vbi ad ſunt. ff. de tutoribus, & curator. datis. Abb. in dict. cap. cum olim, num. 2. & in cap. 1. ne ſede vacante num. 4. Feder. conſ. 30. Alberic. conſ. 60. numero 8. Purpur. conſ. 77. Pauinus de offic. & poteſt. capituli ſede vacante, 1. part. quæſtion. 1. vbi tradit reg. affirmatiuam, & q. 2. vbi ait, capitulum ſede vacante habere iuriſdictionem ordinariam à iure communi, ita quod poſſit iudices dare, & omnia quæ ad iuriſdictionem pertinent expedire, & quæſtione 5. vbi ex hoc tradit, poſſet diſpenſare ſicut Epiſcopus, licet ſit iuriſdictionis voluntariæ, in qua etiam ſuccedit, & Selua de Benefic. 1. part. q. 11. numero 4. qui ait ius dicere, quod capitulum ſuccedit in iuriſdictione, nec diſtinguere inter iuriſdictionem contentioſam, & voluntariam, Rebuffus in praxi tit. de deuolutio. à numero 58. Bolt. de ſynodo. 1. part. numer. 41. & 44. Corraſ. de Benef. 2. part. capit. 7. numero 2. Roſiniacus cap. 8. num. 1. & 3. Mandoſ. conſ. 1. num. 3. & 4. Cuchus in inſtitution. maior. libro 2. titulo 9. num. 30. & 93. Fuſcus de viſitat. lib. 1. c. 15. num. 31. Guerrero in ſpeculo. capit. 40. Nauarrus conſil. 44. de tempor. ordinat. num. 1. 2. & 3. & conſ. 7. de filiis presbyter. vbi reſoluit, capitulum ſede vacante ſuccedere etiam in his, quæ ſunt iuriſdictionis voluntariæ, Ioannes Gutierrez canon. quæſtione libro primo capitulo 11. num. 10. Quintanaduennas lib. 1. Ecclesſ. cap. 5. numero 6. qui ait quod capitulum vacante ſede Epiſcopali omnia ea quæ iuriſdictione continentur, exequitur, Vgolin. de cenſur. tab. 1. c. 10. §. 2. num. 1. Iacob. Sbrotius de vicario Epiſcopi libro 1. q. 15. & 16. Zerola in praxi Epiſcopali, 2. parte verb. capitulum. §. 3. Mart. Anton. Genuen. in praxi Archiepiſcopali, Curiæ Neapol. c. 65. numero 1. & Suarez 5. tom. de cenſuris diſput. 50. ſect. 5. numero 6. vbi ait, ſuccedere Epiſcopo in tota iuriſdictione ordinaria, tam contentioſa, quam voluntaria, & hanc eſſe generalem regulam iuris, quæ ſolum eſt limitanda in caſibus à iure expreſſis. 4

Et de officio, & poteſtate † capituli ſede vacante videndus eſt Pauinus in dict. tract. & Cuchus dict. tit. 9. qui eſt de officio & poteſtate capituli, & multa per Abbat. & Felin. in dict. c. cum olim, & per Rebuffum d. tit. de deuolut. à num. 57. Roſin. d. c. 8. & per Zechum de republica Eccleſiaſtic. cap. 24. de can. & capitu. 10. & 11. 5

Et pro hac † iuriſdictione exercenda, hodie, ex S. Concilio Trident. ſeſſione 24. de reform. c. 16. tenetur, capitulum ſede vacante creare vicarium infra octo dies, qui ſaltem in iure canonico ſit doctor, vel licentiatus, vel alias, quantum fieri poterit idoneus ad metropolitanum deputatio huiuſmodi deuoluatur, &c. notat Cuchus d. lib. 2. tit. 8. nu. 39. & tit. 9. 6

numer.60. Vgolin.d.§.2.num.2. Sbrotius dict.quæſt. 15.numer.8.& q.16. num.8. & Zechus dict.num.10.circa fin.

7 Exiſtimo tamen, quod capitulum, quod † infra octo dies vicarium nõ conſtituit, poſſit re integra antequam metropolitanus eum deputet, moram purgare, quamuis contrarium ſentire videatur Suarez, d. 5.tom.diſp. 18.ſect.3.num.3 inquit enim, quod ibi capitulum, quod ſede vacante, non conſtituit œconomũ, vel vicarium, tempore & modo ibi præſcriptis, facultate conſtituendi illos miniſtros priuatim, quod eſt quaſi ab eo munere pro ea vice ſuſpendi, & an Epiſcopus teneatur, etiam & cogi poſſit conſtituere

8 vicarium, vide † per Abb in c.5.n.3.& ibi Felin.ad fi. de offi.ordin. Puteum deciſ.43.lib.2. Mohed.deciſ.vlt. de offic.vicarij, Rotam dec.222.n.5.& 297.n.2.p.2.diuerſ. Cuchum d. 2.tit.6.nu.72.& tit 8.nu.2. Lancell. in inſtit.Can.lib.1.tit.de offic.vicarij.§ 1.in.gloſſ. Hoiedam de incompat.ben.2.p.c.10.n.9 Granutium ad Simonetam de reſer.q.85.nu.11. Sbrotium d.l.1.q.46.& Zechum ſup.c.23.de vicario Epiſcopi.§.1.nu.3.& 5.qui male ad hoc adducit decretum Concilij d.c.16.cum loquatur de cap.

9 Vnde apparet vicarium† capituli ſede vacante debere eſſe doctorem, vel licentiatum, &c.alias deputationem eſſe nullam.& deuolui ad metropolitanum &c.vt per Fuſcum ſup.n.32. qui ait eſſe aduertendum pro ipſo capitulo cum vacante ſede facit vicarium, vt vtatur diligentia, quod eligat aliquem, vel exiſtentem confirmet, infra octo dies à tempore vacationis; & is quidem eligendus ſit doctor, vel licentiatus, aut ſaltim quantum fieri poteſt idoneus, alias nullum eſt quod fit, & poteſtas deuoluitur ad alium ex d.ca.16. qui text.loquitur de tempore & perſona, & Mart. Ant.Genuen.c.84.n.1.

10 Et ita cenſuit S. Cong Concilij ſuper † d.c.16. vt in vna triuentina his verbis, vicarius vacante ſede Epiſcopali debet eligi doctor, alias electio eſt irrita, & in vna Macaren. his verbis, ſi Epiſcopus demortuus reliquit vicarium, quem elegerat, cum non eſſet doctor, capitulum non debet eum confirmare, ſed alium qui ſit doctor eligere. Alia, ibi, omnino teneatur, &c. refertur ad vtrumque ſcilicet confirmandum, vel inſtituendum, & habeat qualitates in præſenti requiſitas, alias electio eſſet nulla. Et in vna Panormitana, & in alia Agrigentina declarauit S.Illuſtriſſimorum Congregat. Calen.Ian. & ſi Epiſcopus demortuus reliquit vicarium, quem elegerat, cum non eſſet doctor, capitulum non debet eum confirmare, ſed alium qui eſſet doctor, eligere ex Congregationis ſententia. In quibus declarationibus, ſolum fit mentio de doctore, quia in Italia, vt eſt notum, non eſt alius gradus, nec gradus licentiæ. Alia, ſi ex conſuetudine illius capituli electio vel deputatio, fieret de ipſius gremio, & bini, vel ſinguli, per ſingulos menſes adminiſtrent, obſeruando ordinem, ſed non eſſent omnes doctores, vel licentiati, dictam deputationem non valere, vbi alij doctores poſſint conſtitui, nec inſpicitur ordo, vel conſuetudo, vel lex noua certam formam præſcribens, arg.tex.in l.ſciendum.§.ordine.ff.de leg.1.

11 Quod etiam cenſuit S.Congregat.in vna † Abulenſ.vt in ſequent.declaratione, ad 1.ſupplicatur illuſtriſſimis & reuerendiſſimis DD. veſtris pro parte reuerendiſſimi domini Epiſcopi Abulenſ.declarari ſequentia 1. in Eccleſia Abulenſ. eſt quoddam nouum ſtatutum poſt Concilium Tridentinum factum, quod ſede Epiſcopali vacante duo ex dignitatibus, ſeu Canonicis exerceant officium vicarij, ſeu officialis, per ſpatium duorum menſium, & ſucceſſiue alij duo iuxta ſuam antiquitatem, ita tamen quod illi qui non ſunt graduati, teneantur aſſumere aſſeſſorem literatum, de cuius conſilio procedunt, dubitatur, an dict.ſtatutum ſit contra diſpoſitionem S.Concilij ſeſſion.24.de reform.c.16.& an talis deputatio vicariorum, qui non ſunt doctores, ſeu licentiati, ſaltim in iure Canonico ſit nulla (etſi aſſumant aſſeſſorem literatum) non obſtante dicto ſtatuto, quod confirmatum non exiſtit. Secundo rurſus in Epiſcopatu Abulenſ. & tota prouincia Compoſtellana, ex Decreto Concilij Prouincialis Compoſtellani, poſt Concilium Tridentinum facti datur ſtipendium examinatoribus ſynodalibus, pro ſuo labore, ex fructibus Parochialibus ad quam ſit examen.dubitatur, an poſſit hoc dari ſtante Decreto Sancti Concilij Trident.ſeſſion.24.de reformat. cap decimooctauo. Tertio dubitatur, an promſio parochialis nulla, ſi examinatores relationem fecerint, ſolum quoad literaturam, examen vero circa mores, ætatem & reliqua Epiſcopo relinquatur, vel ſi non fecerint relationem Epiſcopo, de omnibus idoneis repertis, ſed tantum de eo, qui ipſis magis idoneus videtur. Quarto, an valeat matrimonium contractum coram parocho illius loci, vbi contrahentes reperiuntur, non animo ibi domicilium conſtituendi, ſed recreationis cauſa. Quinto, & quid ſi contrahens ibi moretur tanquam prætor, iudex ſeu medicus temporalis.

Ad primum Congregatio Concilij cenſuit eſſe contra Tridentinum Concilium, ideo nullam exiſtere. Ad ſecundum non poſſe. Ad tertium teneri facere relationem etiam circa mores, ætatem, & reliqua, & examinatores debere renuntiare, quotquot idonei iudicati fuerint, Epiſcopum vero debere, ex his qui renuntiati fuerint, magis idoneum eligere. Ad quartum non valere. Ad ſecundum valere, quam declarationem habeo in forma authentica.

12 Id autem intelligendum eſt, † neceſſario eligendos eſſe doctores, vel licentiatos.in vicarios capituli ſede vacante, ſi in capitulo adſint, Zechus ſupra, alias ſufficere, vt vnus eligatur, qui ſit, quantum fieri poterit, idoneus, vt cenſuit Sacra Congregatio his verbis, an exiſtentibus doctoribus in capitulo neceſſario ſint eligendi in vicarium, ſi vero doctores non exiſtant, an vnus ex Canonicis Beneuſis capitulo in vicarium ſit eligendus. Reſpondit Congregatio neceſſario eligendos eſſe doctores, vel licentiatos, ſi in capitulo adſint, alias ſufficere, vt vnus eligatur, qui ſit, quantum fieri poterit, idoneus. Cui conſonat Concilium Prouinciale Mediolanen.

13 Et facit alia declaratio † ſuper dict.capitulo decimoſexto. quæ ſic ait, ibi, item officiales, & .non eſt de neceſſitate vt ſit de gremio, ſi tamen adeſſet idoneus, cæteris paribus, eſſet præferendus. refert Mart.Anton. Genuen. ſupra, ſi tamen capitulo, in quo non ſunt doctores, ſeu licentiati in iure Canonico, adeſſet aliquis iuris Canonici peritus, & idoneus, deberet eligi, & alias electio eſſet nulla, ex illis verbis, dicto capitulo decimoſexto, vel alias quantum fieri poterit, idoneus, & declaratione ſupra adducta numero duodecimo.

14 Sed id male ſeruatur in Eccleſiis † huius regni. nam capitula ſede vacante, non curant eligere vicarios doctores, authenticos in iure canonico, licet adſint in capitulo, & ſi eligunt vnum ſic graduatum, eligunt etiam alium Theologum, vel non graduatum. Quod eſt contra Concilium, ſed capitula omnia ſibi licere putant, nec fieri poteſt, † quod in quadam Eccleſia huius regni fieri intellexi nempe

nempe per ſingulos duos menſes, eligere duos vicarios de capitulo vnum graduatum, ſeu literatum, qui exercet officium, & alium non graduatum, qui non exercet, accipit medietatem emolumentorum officij, id enim eſt ſimonia, & contra titulum ne prælati vices ſuas. Nam in effectu eſt, eligere graduatum in vicarium, cum onere dandi medietatem emolumentorum alteri, qui ſolo nomine eſt vicarius, ſicut etiam eſt ſimonia, & contra dictum titulum conuenire Canonicos, quod quicumque eorum eligatur in vica-

16 rium, † teneatur diuidere cum aliis Canonicis ſalarium, & emolumenta officij, vt per Nauarrum conſilio ſecundo ne prælati vices ſuas, quem ſequitur Zerola in praxi ſecunda parte verb. capitulum §.quinto.

Vnde prædictæ electiones, tanquam ſimoniacæ, ſunt nullæ, & ſic electi tenentur dimittere officium, licet non incurrant excommunicationem, quia non eſt beneficium, nec ordo, Nauar.ibi, & conſ.1.eodem tit.

17 Et vicarius Epiſcopi, non † debet neceſſario eſſe doctor, vel graduatus, licet Epiſcopus teneatur idoneum, & literatum vicarium conſtituere, qui per ſe ipſum valeat officium exercere, Nauarr. conſil. 1. de offic.vicarij, & ita eſt accipiendum quod tradit Sbrotius d.lib.1.quæſt.35. & grauiter peccant Epiſcopi,

18 qui aliquando † conſtituunt vicarios Theologos, ſeu alias ad officium ineptos, tenenturque ad reſtitutiotionem damnorum, inde ſecutorum, & etiam ad reſtitutionem propinarum, vulgo aſſeſſorias, quas d. vicarij faciunt à partibus ſolui aſſeſſori; Epiſcopi enim tenentur gratis adminiſtrare iuſtitiam, ſeu ponere qui eam adminiſtret, vt alias dicitur infra 9.part.c.2.n.18.

19 Et ipſi etiam qui acceptant officium, † ad quod ſunt inepti, grauiter peccant, & ad reſtitutionem tenentur damnorum, & expenſarum quas à partibus inique extorquent pro aſſeſſore.

20 Nec etiam vicarius capituli Eccleſiæ, collegiatæ, ſede vacante, ſui prælati, qui ordinariam, & quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habet, neceſſario debet eſſe Doctor, aut Licentiatus nec de eo loquitur ibi Concilium, vt S.Congrega.cenſuit ſuper d.c. 16.his verbis. An extendatur ad Eccleſiam collegiatam defuncto eius prælato, qui ordinariam iuriſdictionem, & omnia iura Epiſcopalia habebat, Congregatio cenſuit negatiue, quia ſi non eſt neceſſe, vt hic prælatus mortuus ſit doctor, vt dictum eſt, alias ergo neque vicarius die 12. Sept.1585.

21 In electione autem vicarij capituli, non † requiritur forma cap.quia propter, de elect.nec decreti Cõcilij ſeſſio.25 de regular.cap.6.quia non loquuntur de eo, quamuis Fuſcus d.n. 32. dubitet an in electione dicti vicarij ſit ſeruanda forma d.capit.quia propter, qui tamen dicit Cardinalem Alciatum tenuiſſe non requiri, & Zerola in d.praxi.1.part.verb. cap.§. 3. ait iſtam electionem vicarij, non eſſe neceſſarium fieri per nota ſecreta, vt nonnulli aſſerere videbantur ex Concilio d.cap. 6. quia ibi loquitur Concilium de electione ſuperiorum regularium, & non ſecularium.

22 Et ita contra Fuſcum cenſuit † S. Congregatio, vt in ſequenti declaratione ſuper d.c.16.ibi conſtituere, vel exiſtentem confirmare, &c. Non tamen requiritur ad hoc quod ſeruetur forma electionis præſcripta per Concilium ſeſſio 25.c.6.de regular.poſt cap.quia propter de elect.quia iſti vicarij, vt plurimum ſunt temporales, & momentanei, & tex.hic loquitur de conſtitutione non de electione, contra Reueren.Sarner.in hac de viſitatione lib.1.c.1.n.32.

Præterea ſuper d.cap.16.notandæ † ſunt ſequentes declarationes S.Congregationis, 1.ibi, capitulum ſede vacante portionarij, quia non ſunt de capit. non comprehenduntur, in huiuſmodi capitulo, nec clerus poteſt ſe ad hæc ingerere, cum ca.2.ibi incumbit, &c. Et onus probãdi incumbit capitulo, quod ex inſtitutione ad hoc munus non pertineat, alias pro Epiſcop. præſumitur, & ita in vna Vercellen.declarauit Congregatio illuſtriſſimorum dominorum Cardinalium Congregationis S.Cõcilij.4.Nouem.1596. Tertia, ſi plures ad officium vicarij à capitulo aſſumerentur in controuerſia, magis idoneus, & habens has qualitates Concilij Trident.remanere debet, & cæteri remouendi ſunt. Quarta, cenſuit Congregatio facta electione officialium, non poſſe eos ad libitum reuocare, & nouos conſtituere, niſi vel œconomum, vel illos officiales, quos etiam viuente Epiſcopo capitulum poſſit deputare, conſonat dictum Concilium prouinciale Mediolanen. Quinta, capitulum poteſt ad libitum amouere vicarium, alias per ipſum electum, ſeu confirmatum, dummodo intra octo dies alium conſtituat, alioquin deuoluitur ius deputandi vicariũ, vt in hoc decreto, ad Metropolitanum, & ſi Eccleſia ipſa Metropolitana fuerit ad antiquiorem Epiſcopum. Nec contradicit præcedens declaratio, nam illa loquitur de aliis officialibus, non de vicario, in quo tamen idem ait Mar.Ant. Genuen.ſupra nu. 4.poſt Cõcilium. Sexta, ad vicarium, propter eius abſentiam, ſpectat ſubſtitutionem, facere, ſic etiam aliorum officialium, conſonat dict. Concilium prouinc. Mediolanen. Septima, capitulum non poteſt eligere viſitatorem ad viſitandam Diœceſim abſque vicario. Octaua dubitatum fuit, an vicarius, in vim iſtius decreti à capitulo conſtitutus, teneatur procedere cum adiunctis, vel ſine, iuxta capit. ſextum ſeſſio. 25.& fuit reſolutum, quod ſi Epiſcopus dum viuebat, habeat authoritatem procedendi ſine adiunctis, quod ita poterit vicarius, ſi minus poterat Epiſcopus ſine adiunctis, ita nec poſſit vicarius. Nona, fuit dubitatum, an ſi iſte vicarius allegaretur ſuſpectus, poſſent eligi arbitri, & dictum fuit, quod non, ſed recurrendum eſſe ad capitulum, tanquam ſuperius, cap. ſi contra de offic. delegat. in 6. Decima, an capitulum ſede vacante poſſit eligere arbitros, ad cognoſcendum de ſuſpitionum cauſis, quæ contra vicarium, ab eo ſede vacante deputatum proponuntur. Congregatio cenſuit vtique non poſſe, eadem primo, numere, quo Epiſcopus nõ potuiſſet, ſed poſſe per ſe ipſum cognoſcere de cauſis ſuſpitionum. Vndecima, item capitulum ſede vacante, poteſt facta remotione vicarij, vel aliorum officialium, illos cogere ad reddendam rationem adminiſtrationis, eoſque pro culpa punire, non tamen impediri futurum Epiſcopum, quando ex hoc decreto ab eiſdem exigat rationem actionum, quas ſede vacante vacante fuerint, & eos punire etiam ſi à capitulo fuerint abſoluti. conſonat dict. Concilium Mediolanenſe duodecimum. Congregatio cenſuit Epiſcopum in capitulo exempto, ſi velit rationes exigere ab officialibus ex gremio capituli deputatis ſede vacante eorũ officij, & adminiſtrationis, nõ teneri procedere cum adiunctis, ex forma capitulo ſexto, ſeſſione vigeſimaquinta, niſi velit criminaliter ad eorum punitionem, & correctionẽ procedere.

24 Et videnda † eſt in propoſito declaratio eiuſdem S.Congregationis Toletana, de obſeruandis.in examinibus faciendis, pro collocatione parochialium ſe-

de Cathedrali vacante,quæ habetur infra 9.*par.c.*2. *num.*8.

25 Ex quibus declarat. maxime ex illa † Toletana, videtur *capitulum ſede vacante* non poſſe in aliquo ſe intromittere, circa adminiſtrationem iuriſdictionis ſeu ſibi aliquid reſeruare,ſed debere totam adminiſtrationem iuriſdictionis libere vicario relinquere,licet antea poſſet dare huic vicario poteſtatem reſtrictam , vt limitatam , vt per Pauinum *quæſt.*10.2.*part.num.* 6. quamuis hoc non ſeruetur in aliquibus capitulis, quæ ſolent aliqua ſibi reſeruare & denegare vicario,& ita tenet Mar.Ant. Genuen.
26 † *ſupra num* 3.dicens,quod poſt Concilium Tridentin.non poteſt capitulum vnam cauſam alteri delegare , ſi quidem cum non poſſit adminiſtrare per ſe ipſum,ſed per vicarium,in quem Concilium tranſfert poteſtatem,non poteſt ab eo illam auferre,& alteri cauſam delegare,niſi ex iuſta cauſa,nẽpe ſuſpitionis,vel alia.

27 Et ex hoc videtur procedere *d.declaratio* 7 quæ ait,capitulum in quod (ſecundum veriorem ſententiam) tranſit indiſtincte ius viſitandi ſede vacante, Abb.*in d.cap.cum olim* 4.*quæſt.*Boniſac.*in clem.* 1. *de hæret.num.*179.Pauin.*quæſt.*7.1.*part.num.*1.2. *&* 3. *de viſitat.*2.*part.*Rebuf.*d.tit.de deuolut.num.*65.& Rota in illa Burgen.de qua infra *num.* 43. quicquid alij dicant gloſſa *in d.clem.*1.§.1.*verb. capituli. de hæret.* & Cuchus *d.tit.*9.*num.*47.non poſſe eligere viſitatorem ad viſitan. Diœceſim abſque vicario,vult enim S.Congregatio,quod ſi opus fuerit viſitatore, vicarius eum conſtituat. Sed hoc non videtur receptum in Hiſpania,nam ſemper capitula ſede vacante nominant viſitatores.

28 Secundo videtur in † vicarium electum à capitulo ſede vacante eo ipſo tranſire totam iuriſdictionẽ capitulo competentem,nec eſſe neceſſarium ſpeciale mandatum , ſeu commiſſionem quo ad ea quæ in vicarium Epiſcopi non tranſeunt ſine ſpeciali mãdato, nam cum Concilium arctet capitulum ad conſtituendum vicarium,qui totam iuriſdictionem adminiſtret , non videtur neceſſaria aliqua ſpecialis commiſſio,& ita videtur ſentire Ioan. Gutierrez *d. cap.*11.*num.* 10. & expreſſe tenet Mar. Anton. Genuen.ſ.*num.*5.

29 Quamuis antea, † in vicarium capituli ſede vacante,non tranſiret maior poteſtas , quam in vicarium Epiſcopi,Pauin.*q.*10.2.*part.n.*17 Mandoſ. *reg.* 24.*Cancell.q.*6.*n.*10.& Sbrotius *de vicario Epiſcopi. lib.*2.*q.*41.*n.*5.

30 Si tamen de facto capitulum † det vicario à ſe electo limitatum mandatum , reſeruando ſibi aliqua, non videtur vicarius poſſe exercere poteſtatem in illis,quæ ſibi capitulum reſeruauit, Ioan. Gutierrez *vbi proxime*, cum vicarius ipſe non habeat aliunde iuriſdictionem , niſi ab ipſo capitulo , quod in illis noluit ſibi eam dare. Pro quo facit declaratio S. Congregationis,Abulen.infra adducta *ſeq.cap.num.* 87.*ad* 1.

31 Quamuis Vgolinus *d.tab.*1.*de cenſur.* † *ca.*10.§ 2. *n.*4.videtur ſentire contrarium ,inquit enim , vicarium iſtum quando quidem authoritate Triden.Synodi datus eſt,propterea à capituli authoritate non omnino pendere,& illo quod ius capituli ſuſpenſũ ſit, ob aliquam cenſuram , vicarij huius iuriſdictionem non ſuſpendi , nec impediri ſicut contingit in vicario Epiſcopi,vt habetur *in cap.*1. *de officio vicarij lib.*6.

Sed eum impugnat † Suarez 5.*tom.diſputatione* 7. 32
*ſect.*3.*n.*13. dicens,ex antiquo iure, tempore ſedis vacantis,iuriſdictionem Epiſcopi deuolui ad capitulum,quam iuriſdictionem Concilium Tridentinum nec mutauit,nec minuit , ſed ſolum præcepit modum vtendi illa iuriſdictione nimirum per vicarium ab eodem capitulo electum , cui & iuriſdictionem, & vſum iuriſdictionis committat, & ſic Concilium Trident.non dare iuriſdictionem illi vicario, neque ad hoc interpoſuiſſe authoritatem ſuam , ſed ſolum ad imponendum prædictum præceptum , quo non obſtante,ille vicarius vicem gerit capituli , & eius iuriſdictione vtitur,Concilium per illud præceptũ firmauit eius iuriſdictionem , nec nouum modum iuriſdictionis inſtituit , & ſic ſi capitulum habeat impeditum vſum iuriſdictionis conſequenter etiam vicarium habere idem impedimentum, ſicut in vi-
cario Epiſcopi,&c.& idem ait n.ſeq. † etiam in vi- 33
cario capituli electo,ſeu deputato,à metropolitano, ob negligentiam capituli,quia & ille habet iuriſdictionẽ capituli in dependentem quidem à voluntate eius,quam ſupplet authoritas, & efficacitas Concilij Trident.pendentem tamen nihilominus à poteſtate,& iuriſdictione,quæ reſidet in ipſo Capitulo,quia Concilium noluit nouum modum iuriſdictionis inſtituere,vt oſtẽſum eſt,ſed ſolum obligare,& cogere capitulum, vt ſuam iuriſdictionem vicario communicaret,&c.

Videtur tamen,quod † Metropolitanus,ad quem 34
deuoluitur deputatio vicarij,ſi capitulum in eo deputando fuiſſet negligens iuxta d.decretum Concilij,poſſet illi dare iuriſdictionem, & poteſtatem , in illis,quæ capitulum ſibi reſeruauit , nam eadem eſt ratio de parte ac de toto.

Sed eſt difficultas,an capitulum † ſede vacante,
poſſit plures vicarios conſtituere, & videtur non 35
poſſe,nam Concilium *d.cap.*16.loquitur in ſingulari, & ex *declaratione* 3.ſupra adducta *num.*23 & hoc, quando in vita Epiſcopi non ſolet eſſe niſi vnus vicarius.

Nihilominus dicendum erit,† poſſe plures con-
ſtituere,ſicut poteſt Epiſcopus Pauin.*d.quæſt.* 10. 2. 36
*part.num.*6.Sbrotius *d.lib.*1.*quæſt.*50.*&* 60.*numer.*3. Mar.Anton Genuen.*ſupra num.*2.& Zechus *d. cap.* 23 *de vicario Epiſcopi.*§.1.*num.*3.quod tradit Acebedo *in l.*1.*titulo* 9.*lib.*3.*recopilat.nu.*12.& videtur ſentire S.Congre.in declaratione vltima ſupra adducta *numero decimo*,& in Abulen.adducta *numero vndecimo*,& ita practicatur in aliquibus Eccleſiis , & Concilium loquitur in ſingulari , quia regulariter , non ſolet poni niſi vnus vicarius. non tamen tollit, quando poſſint eſſe plures,& diſpoſitio loquens de de vno,habet locum in pluribus,quando eadem eſt ratio in illis, gloſſa *in cap. ſi compromiſſarius de elect. in* 6.*verb. compromiſſarius.* communiter recepta ſecundum Nauarr.*de vſuris,ſub n.*13 & dicta *declaratio* 3.loquitur quãdo capitulum volebat vnum pone-
re,† & in controuerſia fuerunt plures aſſumpti , & 37
præterea videtur loqui, quando fuerunt aſſumpti plures quam duo,ita quod non conueniret eſſe tot vicarios , &c. vel quando vnus habebat qualitates requiſitas à Concilio,alij vero non,vt videtur intelligere Mar. Anto.Genuen.ſ.

Prædicta autem regula ſupra poſita , † quod ca- 38
pitulum ſede vacante,fungitur vice Epiſcopi,& ſuccedit in his,quæ ſunt iuriſdictionis,procedit,vbi ea ea iure communi competunt Abb.*in d.cap.cum olim e maior.& obedientia,num.ſecundo,quinto dubitat.& in capite*

*in capite verum de foro competen.numero nono.*Felinus *in cap.cum omnes de conſtitut. numero* 10.*& in ca.eam te de reſcrip.numero decimoſeptimo & in d.cap.cum olim numero* 35 *&* 7. *& in dicto capite verum, ante numerum primum* Rebuffus *in praxi titulo de deuolu.numero* 68.*&* 69.Corraſius *dicto capite ſeptimo part.ſecunda numero* 2.Cuchus *d.l.*2.*tit.*9.*nume.* 72.Iacobus Sbrotius *de vicario Epiſcopi l.*1.*quæſtione* 16.*numero* 1. *& libro* 2.*quæſtione* 188.*numero ſexto* Marcus Antonius Genuen.*capite octuageſimo quinto numero* 29.in-
39 tellige tamen,*capitulum ſede vacante,*† non ſuccedere in his quæ Epiſcopo competunt , non iure communi,ſed ſpeciali, ſeu accidentali, & non ex iuriſdictione ordinaria,ſeu tanquam ordinario , & Epiſcopo,Roma *conſi.* 506.*num.*14. vt in caſu feudi , de quo loquitur Abb.& Felin.*ibi*, in quo non competit iuriſdictio Epiſcopo,vt Epiſcopo, ſed vt domino feudi , nam licet Epiſcopo competant iure ſpeciali,
40 ſeu accidentali,ſi tamen ei competunt tanquam † ordinario, & Epiſcopo, & ex iuriſdictione ordinaria, ſuccedit in eis capitulum ſede vacante, vt in iuriſdictione,quam habet Epiſcopus ex conſuetudine,vt cũ Collectario docet Abb *in dicto capite cum olim, decima quæſtione* Pauinus *nona quæſtione* 1.*parte numer.ſeptimo* Cuchus *ſupra numero* 85. & Marcus Antonius Genuen.*ſupra numero* 31.quamuis contrarium teneat Felin.*in d.cap.cum olim.ad* 10.*quæſt.* Ex quo infertur
41 declaratio † ad decretum Concilij *ſeſſ* 24.*de reform. cap.*6.vt facultas ibi conceſſa Epiſcopo, competat etiam capitulo ſede vacante,nam licet illa facultas Epiſcopo competat iure ſpeciali dict.decreti, tamen cõpetit ei iure communi & ex iuriſdictione ordinaria ei tributa per d.decretum, & ita in terminis docent Zenedo *collect.*4.*ad* 6.*numero* 3. Marcus Anton. Genuen *cap.*66.*numero* 22.Arag.22.*quæſtione* 83.*articul.* 12.5.*concluſione* Enriquez *in ſum.libro* 6.*cap.*16.§.1. *& lib.*14.*c.*20.§.Manu.Rodriguez *quæſtion.*1.*regul.*1.*to. quæſtione* 61.*articul.*9.& Suarez 4.*tom. de pœnitentia diſput.*30.*ſectione* 2.*numero* 4. Faciunt , quæ tradit Thom.Sanchez.*de matrimonio lib.*2.*diſputat.*40.*quæſtione* 2. & Suarez 5. *tom.de cenſuris diſputatione* 7. *ſectione* 4.*n.*15.quamuis contrarium teneat *diſputat.* 41.*ſectione* 2.*n.*13 contra quem id nouiſſime tenet ex dict.ratione Thom. Sanchez *lib.*8.*diſputatione* 2.*numero* 10.

42 Vnde,in iuriſdictione delegata † Epiſcopo non ſuccedit capitulum ſede vacante,Rota *deciſio.*6.*de offic.delegat.in antiquis* Abb.*in dict.cap.cum olim.*5.*quæſtion.*Roma.*dict.conſilio* 506.*numero quarto*,& ibi Horatius Mandoſ.*additione vltima Litera, l.* Felinus *in dict.cap.eam te numero* 17. *& in dict.cap.cum olim ad* 10.*quæſtionem,& in d.cap.verum,ante numerũ* 1. Decius *in cap.quin Abbas de officio deleg.numero* 71 *&* 81.Rebuff. *d.num.*68.Accued *dict.lib.*1.Curiæ Piſanæ *cap.*8.*numero* .2.Sbrotius lib.1. *quæſt.*16. *numero* 1. *& lib.*2.*quæſt.*135.*num.*4. & Mar.Anton. Genuen *ſupra d.c.*85.

43 Quod ampliatur 1.etiamſi poſt † præſentationem mandati fuiſſet mortuus Epiſcopus Marcus Anton. Genuen.*ſup.*quicquid ſub *verb.forte.*tunc dicat Pauinus *q.*10.1.*par.*20. & vide dicta infra *parte ſeq.cap.*2. *dub.*4.*à n.*40.

44 Secundo † ampliatur,etiam ſi delegatio fiat à canone , quia licet competat à iure communi , tamen eſt ex poteſtate ſpecialiter inducta, & non competente Epiſcopo, vt ſic ex iuriſdictione ordinaria, ita Abb.*in dict.cap.cum olim,d.*5.*quæſt.* Rota & Roma. *ſup.*& cum Ioan.And.& Domin.Felin. *in d.c.eam te, nu.*17. *& in d.cap.cum olim ad* 4. *&* 10.*quæſt.& in d. cap.verum,vbi ſupra*, & Thom. Sanchez *dict.numero decimo.*

Ex quo inferunt, † capitulum ſede vacante,non 45
poſſe viſitare monaſteria monialium exempta, quæ viſitat Epiſcopus authoritate Apoſtolica, *clem.*2.*de ſtatu monach.*& ita tenuit Rota in vna Burgen.viſitationis coram D.Oran.1.Iun.& in alia Burg.procurationis coram eod.10. Martij 1597.vbi fuit reſolutum, *capitulum ſede vacante poſſe viſitare etiam monaſteria monialium non exempta,exempta vero,nõ,Lapus, Abbas* in c.1.de maior.& obed.lib.6. *Abb.*numero 2.*Felin.*3.in d.cum olim,*Socin.*185 inæqualiter 2.de accuſatio.*Pauinus* 1.parte quæſt 7.& de viſitatione 2.parte,n.32.

Quæ ampliatio procedit indiſtincte, † quamuis 46
Pauinus *d.q.*7.*n.*9.*& d.q.*10.*n.*4. *&* 5.& Mar.Anton. Genuen.*ſup. nu.*30.& Cuchus *d.tit.*9. *numero* 80.teneant,capitulo ſede vacãte ſuccedere in iuriſdictione à iure Epiſcopo generaliter,authoritate Apoſtolica delegata, ſi neceſſarium, vel vtile ſit id de quo agitur expediri per capitulum,nec patiatur dilationẽ, nam adhuc capitulum non poterit vti huiuſmodi iuriſdictione delegata, tanta tamen poterit vrgere neceſſitas,vt iuriſdictio ordinaria intret, licet alias non haberet locum.

Vnde etiam infertur, quod in caſibus in quib.in S. 47
Concilio Triden.datur Epiſcopo facultas,quod procedat vt ſedis Apoſtolicæ delegatus,qui habentur *in indice,verbo Epiſcopi*, quibus in cauſis procedant vt Apoſtolicæ ſedis delegati,capitulũ ſede vacante,non ſuccedet in hac facultate delegata, quãuis poſſit procedere ex poteſtate ordinaria,in cauſis, in quibus Epiſcopi etiam ex ea poſſunt procedere.

Et vt in hac re tollatur † æquiuocationis occaſio 48
oportet animaduertere , quod aliud eſt dari à iure iuriſdictionem delegatam Epiſcopo, ita vt procedat authoritate Apoſtolica, & tanquam delegatus ſedis Apoſtolicæ, vt in terminis *d.clem.*2 *de viſitat.monaſteriorum monialium exemptorum*, & in terminis *c.irrefragabili.*§.*cæterum.de offic.Ordinar. & cap.ad abolendam,in fin.de hæret.& capit.*1.§.*fin.de ſtatu regul.in* 6.*& clement.*1.*de ſupple.negligentia prælat. & clement. quia contingit de relig.domibus* & in hac iuriſdictione non ſuccedit capitulum ſede vacante, vt dictum eſt, aliud eſt dari à iure, ſeu Concilio iuriſdictionem Epiſcopo in aliquibus caſibus, quam alias nõ habebat, prorogando, & extendendo eius iuriſdictionem, & poteſtatẽ ordinariam,ita vt Epiſcopus iure proprio, & tanquam ordinarius procedat, & in hac recte ſuccedit capitulum ſede vacante,iuxta ſupra dicta *numero quadrageſimo,&* 41.ſicut etiam, quando ſolum tol-
litur, † & remouetur obſtaculum exemptionis,vt *in* 49
*clem.*1.*de teſtament.& in clemen.*1.*de ſepult.* nam tunc reducimur ad ius commune Pauin. *dict.quæſt.*10.*numer.*4.

Et aduerte,† quod quando verba (*authoritate A-* 50
poſtolica)coniunguntur cum verbis,*concedimus facultatem*,non faciunt iuriſdictionem delegatam,ſed bene quando iunguntur,poteſtati faciendi, Pauin.*d.qu.* 10.*n.*3.

A prædicta regula excipitur † collatio beneficio- 51
rum; nam capitulum ſede vacante,non poteſt beneficia conferre, nec ſuccedit in collatione beneficiorum *cap.*2. *ne ſede vacante* , *& cap.vnico eodem titulo in* 6.*& cap.*1.*de inſtitutio.eodem lib.* & hic eſt vnus, & præcipuus caſus exceptus à dicta regula, ex rationibus adductis per gloſſam Abbas & alios *in d.capit.*2.

numer.6.& in d.cap.cum olim numero ſecundo, gloſſam & Dd.*in d.ca.1.de inſtitut.in 6.* Pauinum. 1. *quæſtione ſecunda par.* Rebuff. *in praxi titulo de deuolut. numero* 88. & 90. Bermondum *de concubinariis verb. à perceptione fructuum*, Seluam. *de benef.* 2. *part. quæſtione vndecima*, Corraſium 2.*part.capit.* 7. *numero primo & ſecunda* Roſiniacum *capit.*8. *numero* 9.& 10. Ioan. Nicol. Gine. *in Enchir. beneficiorum titulo quarto,de generis ſpect.cap. primo numero* 22. & *quadrageſimoſeptimo*, & Cuchum *dict. lib.* 2. *tit.* 9. *à num.*4.

52 Eademque ratione, non ſuccedit † capitulum in præſentatione, ſeu electione, ſpectan. ad Epiſcopum,Pauin.5.*q.*2.*par.ſub n.*3.& 4 & poſt alios Lambert.*de iure part.*2.*lib.q.*2.*art.*4.Citad. 6.*par.quæſt.* 33.*num.*28.

53 Et procedit quamuis † Beneficiorum collatio ad Epiſcopum pertineat, iure deuoluto,Abb.*in c.cum olim* 1.*dubit.* & ibi Felin.*num.* 3 Ioan. Monach. *in cap.quamquam de elect. in* 6. *ad fin.* Bald. *in cap. ne pro defectu de electione*.Rebuff. *ſupra num.*9. Corraſ. *num.* 2. Cuchus *d. titul.* 9. *num.* 92.& Mar. Anton. Genuen.*d.cap.*58 eadem enim militat ratio,quamuis contrarium tenuerit Ioan.And.*in d.cap.quamquam*, & ibi Domin.& Francus *num.*4.& Abbas,*in d.cap.* 3 Zerola *in praxi.*1.*par.verb.capitulum.§.*5.& 2. *eod. verbo.§.*10.& Zechus *de benef.& penſio.c.*5. *nu.*5. *circa fin.* & quamuis in hoc non ſe reſoluat Pauin. 2. *q.* 2.*part.*

54 Hæc autem exceptio † intelligitur in collatione libera non vero in confirmatione, & inſtitutione, quæ ſunt neceſſariæ & debitæ; nam capitulum ſede vacante, electos iure confirmare poteſt *d.c. cum olim*,& inſtituere præſentatos *d.cap.*1.*de inſtitut. in* 6. vt poſt alios docent Abb.*in d.c.cum olim,ſub num.* 2. & *in d.c.*2.*nu.* 6.Archid.Domin.& Francus *in d.c.* 1. Pauinus 2.*p.q.* 4.& 5 Rebuf.*ſupra num.*87. & 88.& Selua *d.quæſtione* 21.*num.*6. & Corraſ. *d.cap.* 7. *numero* 2.& 3.

Vnde etiam collationes Beneficiorum † neceſſarias,capitulum ſede vacãte facere poterit, Rebuf. *in concord.tit.de collatio. §. ſi quis vero,verbo diſpoſuerit.ante fin.verſ* 5.*ſi collator. & in forma execut. verbo diſtulerit. poſt prin.& de nominatio.quæſtione* 8.*numero* 49. alias 30.& *quæſt.*14.*num.*130.alias 78. & *in praxi titulo de requiſitis ad collationem bonam nu.* 22. & *tit.de deuolut. num.*85 Probus ad Monachum *in cap.fin.de offic.vic.in* 6.*num.* 5. & vt receptum tradit Hippol.Bonacoſa *lib.*1.*communium opinionum tit.* 9. 9.*de præben.numero.*13.& Ioſeph Ludouicus *titulo de beneficiorum collatione, concluſione vnica verſiculo ampliatur* 12. *lib.*3 *communium opinionum*, qui dicunt, quod capitulum ſede vacante poteſt conſtituere vicarium qui poterit prouidere de beneficiis,quorum collatio eſt neceſſaria. & Zechus *d.cap.* 5.*num.*3.*verſic.*9.*fallit* vbi ait, quod capitulum conferre non poterit,niſi collatio fuerit neceſſaria, vt in beneficio debito mandatario,vel nominato,& nouiſſime poſt hæc Ioan.VVamesius *conſilio* 259.& 267.*num.ſecundo*,& *conſilio* 260.

56 Et iſta ſententia † videtur eſſe Millis *in rep.verb. capitulum vacante ſede poteſt*: iuncto *§. ſequenti verſiculo ſed contrarium dicit* & Gemin per eum ibi relati.& de mente Abbatis *in d.c.cum olim*, & *in d.ca.* 2. *n.*6.Archid.Gemini ibi,& Franci *in d. cap. de inſtitutio in* 6. iam enim dicunt quod capitulum poteſt facere inſtitutionem & confirmationem, quia ſunt neceſſariæ,& debitæ:videntur ſẽtire capitulum poſſe prouidere de beneficiis, quorum collatio eſt neceſſaria,& debita ad tradita per Aymon. *de antiquitate temporis* 4.*parte.ſectione materia iſta numero* 50. *verſiculo rurſus conſideranda eſt ratio*. videtur etiam eſſe † de mente Pauini.4. *quæſt.*2.*par.num.*8. & Cuchi *d.titul* 9.*n.*46 qui dicunt,capitulum ſede vacan- 57
te poſſe poſtulationem admittere,dum modo nihil obiici poſtulato poſſit,quia non nititur mera gratia, ſed iuris neceſſitatem habere videtur,per quam admiſſionem fit prouiſio de beneficio, & tamen hoc non eſt iure in particulari expreſſum,idem ergo dicerent in collatione neceſſaria,& debita.

Idem etiam videtur tenere † Couarr.*li.*3.*varia-* 58
*rum cap.*20.*numer.*7.*ad fin.* ibi,*quamuis non poſſit capitulum vacante ſede beneficia libera collatione conferre*: ſentit ergo poſſe conferre neceſſaria collatione.

Nec obſtat ratio Corraſij † qui contrarium tenet 59
*d.*2.*part.cap.*7.*nu* 5.& 4.*part.cap.*4.*num.*37. videlicet,quod hic caſus lege expreſſus,non ſit,& in collatione beneficiorum,nunquam vacante ſede ſuccedat capitulum,niſi vbi lege nominatum caūetur,*d.ca.*2. illa,ibi,*cum nuſquam inueniatur cautum in iure,quod capitulum vacante ſede fungatur vice Epiſcopi, in collationibus præbendarum.* Quia reſpondetur ſatis conſtare,quod iure cautum reperiatur, capitulum ſede vacante † ſuccedere in collatione beneficiorum ne-
ceſſaria,& debita:in primis quia capitulum ſede va- 60
cante ſuccedit in omnibus neceſſariis,gloſſa *in dict. clement.*1.*§.*1.*verb.capituli de hæret.*communiter approbata,vt ſupra dixi *nu.*Rota *deciſ.* 6. *de rerum permutatione in nouis num.*1. Mill *d.verb.capitulũ vacãte ſede poteſt*,& alij,& in omnibus,quæ ſunt de iuſtitia,Archid.*in cap.*1. *de maior. & obed. lib.* 6. Bellam. *conſ.*20.*num.*13 Roſiniacus *d.cap.*8.*poſt princ.verſ.decedente Epiſcopo*,ibi,*totamque iuriſdictionem, & iuſtitiæ munia in omni negotiorum genere adſcripto Epiſcopo peragenda plane abſoluere.* Secundo, quod † capitulũ
ſuccedat in collatione,neceſſaria,deducitur *ex d.c.cũ* 61
olim, de maior.& obed. ex quo conſtat, ſuccedere in confirmatione electi,ea ratione,quia eſt neceſſaria, & debita vt explicant doctores citati ſupra. & eadẽ eſt ratio in collatione neceſſaria,& debita & ſic idẽ ius debet eſſe *l.illud ad leg. Aquil. cum vulga.*

Nec dicatur,† quod capitulum habet poteſtatem 62
conſeruandi, quia hoc eſt ſpecialiter in iure ibi expreſſum, nam cum Papa, ibi, in facti contingentia reſpondeat, nil noui decernit ſed reſpondet prout alias de iure, & ſecundum illius regulas generales,ad *cap.in cauſis de re iudicanda.* Tertio idem deduci-
tur † ex. *cap.*1.*de inſtitut.lib.* 6.vbi dicitur, quod & 63
ſi capitulum non poſſit beneficia conferre, præſentatos tamen poteſt inſtituere,& ſic fit differentia inter collationem liberam,& neceſſariam, & non liberam,vt eſt illa quæ fit præſentatis,inſtitutio enim dicitur collatio non libera Decius *conſilio* 121. *nu.* 1.
Suarez,5.*tom.diſputat.*14 *ſect.*2. *n.*32 Neque † etiam 64
dici poteſt, quod capitulum habeat iſtam poteſtatem inſtituendi, quia hoc eſt in iure ibi expreſſum, nam ille textus non eſt exorbitans, nec inducit ius nouum, ſed emanauit ad declarationem, vt ex contextura & tenore verborum illius conſtat, & tradit ibi gloſſa *verb.ſi capitulum*, & ſequuntur Dd. *ibid.* quicquid dicat Lamb.1.*par.*1.*lib.q.*2.*art.*9.*n.*2.*verſ.ſimiliter videmus.*

Præterea † dato quod ille tex. eſſet exorbitans,
& limitatorius, reg. quod capitulum ſede vacante, 65
non poteſt Beneficia conferre, tunc in tracta. reg. quod

quod in exorbitantibus,ſeu exceptionibus,quæ fiunt à regulis,fit extenſio de ſimilibus ad ſimilia,ex identitate, ſeu paritate rationis, gloſſa *verbo mariti in l.ſi conſtante*,& ibi Dd.*ff.ſoluto matrimonio, capit.cum dilecta de confirmatione vtili.*& ibi Abb.5 *notab.*& Decius,Caſſad.*deciſ.*3.*de iure patr.nu.*3 & *deciſ.*7.*de cauſa poſſeſſ.n.*19.& poſt alios plures Couarru.*lib.*2.*var. c.*5.*n.*7.

66 Vnde cum ſit † eadem ratio in collatione neceſſaria,& debita, quæ eſt in inſtitutione, poterit capitulum ſede vacante eam facere ex illo text.† & ſic in Diœceſi Palentina, Burgen.& Callagurritana, & aliis, vbi beneficia ſunt patrimonialia, & debentur filiis patrimonialibus idoneoribus repertis, aut nominatis, vicarius capituli ſede vacante illa confert, quia ex conſtitutionib. ſynodalibus, ſeu conſuetudine, vel alias eis debentur, de quo etiam infra *nu.*89.
69 † & *ſeq.* de quibus beneficiis patrimonialibus agit Mandoſ.*reg.*19.*de infirmis quæſt.*15 Hoieda *de incompatibilitate Beneſ.*1.*part.c.*24.*ex numero* 86.& *l.* 21.22 & *vigeſima ſecunda titulo tertio, lib.*1.*recopilationis*, & ibi Acebedo,& nouiſſime, & late Gonçalez *gloſſa* 9. *§.*1.

70 Et ad text.*in dict.cap.illa.*2. reſpondetur text. † iſtum, & alios, qui dicunt Capitulum Sede vacante, non ſuccedere in collatione beneficiorum, procedere in collatione libera & gratioſa, eo quod illa (cum ſit quædam præeminentia,)propter liberalitatem,& gratiam, quæ in ea exercetur in dando cui libuerit, computatur inter fructus, quos Capitulum diſtrahere non debet, ſed futuro Epiſcopo reſeruare, ne ei præiudicium fiat; & eſt donatio quædam, quæ non cenſetur ei conceſſa,vt ſupra citati *numer* 51.Ex quibus † rationibus (quæ non militant in collatione neceſſaria, & debita vt conſtat) ſatis oſtenditur quod dicitur,*in dict.cap.illa* 2 & *ſimilibus* ſolum procedere in collatione libera,& gratioſa prout loquitur. ratio enim etiam coniecturata,limitat & reſtringit dictum ad eius limites,*l.cum pater.§.dulciſſimis.ff. de legat* 2.*l.quamuis.§.adijcere.ff.de iure patron.*& poſt Abb.tradit Caſſad. *deciſ.* 1. 4.& *deciſ* 32.*num.*10.& *deciſ.*39.*num.*4.*ſup.regul.*Et ſic in collatione neceſſaria videtur manere firma reg.generalis ſupra poſita, *num.*4.

71 Nec obſtat alia ratio Corraſij de collatione, † quæ fit mandatario, quæ neceſſaria videtur, & tamen eam Sede vacante, Capitulum facere, nequit *cap.eam te,de reſcrip.* quia id ex eo eſt, quod collatio iſta fit ex iuriſdictione delegata, in qua Capitulum non ſuccedit,vt dixi, & eſt *dec.*Rotæ 56.*de conceſſione præbend.in antiquis.* Quamuis Rebuffus *in d.forma executor. verb.diſtulerit*, & Zechus *vbi ſupr.*teneant Capitulum poſſe facere collationem mandatario, tanquam neceſſariam, & nouiſſime VVamesius *ſupra.*

72 Et contra † Corraſium facit quod ipſe docet *d.*2. *par.cap.*8.*num.*2.ibi *Cum tunc collatio non ſit voluntatis, &c.*cum Domin.*in c.ſi.de officio Vicarii in ſexto*, contra Rotam *deciſione* 43.*in antiqu.*quæ eſt *prima de renuntiationis*,poſſe Vicarium Epiſcopi,abſque ſpeciali mandato conferendi,conferre beneficia ex cauſa permutationis reſignata, ſi poteſtatem recipiendi reſignationes ab Epiſcopo habeat,quia tunc collatio non eſt voluntatis, ſed neceſſaria, quia non poſſunt huiuſmodi beneficia niſi permutantibus conferri, vnde tenet in Vicarium Epiſcopi ex generali commiſſione. tranſire collationem neceſſariam, & tamen ſtrictior eſt poteſtas Vicarij Epiſcopi, quam Capituli Sede vacante, quod plura poteſt,quam Vicarius Epiſcopi,Pauinus *quæſtione ſecunda in ſecundo, & quæſt.quinta,numero*5. *part.*1. Sbrotius *de Vicario Epiſcopi lib.*1.*quæſtione* 15.*num.*6.de quo *cap.ſeq.à numero* 104.

Illa vero eſt collatio neceſſaria, † quæ eſt debita 73
certæ perſonæ,ſeu certo generi perſonarum,Rebuf. *in praxi.tit.de collatione,nu.*1.& *d.quæſt.*14. *de nominatio.n.*131.alias 79.& *ſeq.*& *aliis locis ſupracitatis*, P. Gregor. *de beneſi.c.*39.*num.*3.Puteus *deciſ.*100.*numero* 3.*lib.*3.& *deciſione* 235 *libro* 2.& *deciſione* Abulenſis Parochialis 24.Octobr.1594 ſupra adducta, *caput.*5. *num.*93.

Et ſic non † bene loquitur Corraſius 4.*p.c.*4.*n.*38. 74
dum ait, non videri ſibi admodum tutum aſſerere, collationem quæ fit nominatis,neceſſariam eſſe quãdo concurrentibus pluribus eiuſdem anni nominatis, poſſit Epiſcopus cui vult gratificare, &c.nam vt eſt dictum ad hoc,vt collatio non dicatur libera,ſed neceſſaria ſufficit,vel quod ſit debita certæ perſonæ,vel ſaltim certo generi perſonarum. facit *l.vnum ex familia.§.*4.*ff.de legat.* 2.

Et ideo quando patronatus præſentaſſet † plures 75
æque idoneos, poſſet nihilominus Capitulum Sede vacante inſtituere, quem maluerit ex præſentatis, Pauinus 2. *part.quæſtione quarta,in fin.& quæſtione quinta,numero ſecundo*, & facit quod dicitur *cap.ſeq. num.*88.

Ex quibus infertur, quod ſi aliquod Beneficium 76
† ſeu Capellania,ex fundatione, & inſtitutione conferendum ſit certæ perſonæ, ſeu certo generi perſonarum,vt conſanguineis fundatoris, &c. Poterit Vicarius Capituli Sede vacante illud conferre,quamuis non ſit iuris patronatus, ſed mere collatiuum, vt ſi fundator illud liberum reliquiſſet à iure patronatus,ſeu alias ius patronatus eſſet amiſſum. Et vbi eſſet iuris patronatus,& patronus non præſentaſſet in tempore, & ita poſt hæc tenet VVamesius *dict.conſil.*250. vbi ait, quod beneficia quæ certæ perſonæ, ſeu certis perſonis in ſpecie affecta ſunt, poſſunt conferri à Cap.Sede vacante, licet ſecus cum in genere qualificatis perſonis collatio facienda eſt,vt magiſtris,&c.

Et idem erit, quando ratione optionis debetur † 77
Beneficium antiquiori optanti, quo caſu, etiam non eſt libera collatio,ſed neceſſaria, *vt in cap.fin.de conſuetud.in* 6.& tradit P.Gregor.*ſupra numero* 4.& *d. deciſ.*Abulen. parochialis poterit enim ab illo conferri,&c.

Secundo infertur verum eſſe † id quod dicitur in 78
fra 11.*par.c.*4.*n.*81.

Tertio ex dictis prætendebatur in † cauſa mea 79
Abulen Parochialis de la Calcada hodie ſtãte Sacro Concilio Trident.*ſeſſio* 24.*de reform.cap* 18. & conſtitutione Pij V.ſuper collatione Parochialium,poſſe Capitulum,ſeu eius Vicarium, Sede vacante,conferre Parochiales, ſeclusa reſeruatione, ex quo debent conferri magis idoneo reperto, ſeu electo, ex approbatis in concurſu,quem Vicarius Capituli poteſt facere,vt apparet ex illa declaratione S.Congregationis Concilij Toletana adducta 9.*par.cap.*2.*nu.* 8. vbi dicitur, & ſic hodie videbatur earum collatio
neceſſaria iuxta dicta. Ad quod facit quod † ait Vgo 80
linus *d.cenſur. tab.* 2.*cap.*11 *§.*2.*numer.*3. quod hodie ob concurſum qui fit de beneficiis, quæ curam animarum habent, collatio libera non omnino videatur.

Rota † tamen 1.Februarij 1593. coram illuſtriſſi- 81

mo D.Millino contrarium cenſuit ex opinione Cor-
raſij vbi ſupra, quæ dominis magis placebat, & ex d.
declaratione S.Congregationis Toletana, quæ deci-
ſio Rotæ ſic ſe habet. *Regula quod Capitulum Sede
vacante non poteſt beneficia conferre*, ca. 2 ne Sede va-
cante, cap. vnic. §. ſi vero eodem tit. in ſexto, *Gemin.*
in cap. primo ſub numero quarto, de maioritate &
obedien. in ſexto, *afferebatur limitatio, ex Rebuff.* in
praxi, titul. de deuolut. numero 85. & in tract. nomi-
nat. quæſt. octaua, numero 30. *vt non procedat in colla-
tione neceſſaria: & adducebatur ſimile de poteſtate in-
ſtituendi & confirmandi, quæ tranſit in Capitulum, vti
neceſſaria Abb.* in cap. cum olim ſub numero 7. ver-
ſic. ſed in confirmatione, & inſtitutione de maiorita-
te & obedien. *Anchar. Gemin. Francus, & alij* in cap.
1. de inſtitutio. in 6. *& ex iſta limitatione deducebatur,
quod cum Parochiales ex diſpoſitione S. Concilij Trid.*
ſeſſ. 24. c. 8. *& conſtitutione S. memoriæ Pij V. ſint con-
ferendæ magis idoneis repertis, collationem eſſe de iuſti-
tia, & neceſſaria, & conſequenter Capitulum Sede va-
cante potuiſſe conferre, vt de nominatis & graduatis,
quibus ex concordatis beneficia debentur, tradit Rebuff.*
in locis citatis, *His tamen non obſtantibus domini cen-
ſuerunt, collationem factam Nicolao Garſiæ à Capitulo
fuiſſe inualidam. Ratio potiſſima fuit, quia iſte caſus in
iure non reperitur expreſſus, & in collationibus Benefi-
ciorum nunquam Sede vacante ſuccedit capitulum, niſi
in caſibus à iure expreſſis*, capit. illa, ne Sede vacante,
Lambert. de iure patron. libro 1. 9. artic. 2. quæſtione
princip. 1. part. 1. libr. numero ſecundo, *per quam ra-
tionem in proprijs terminis, quod Capitulum Sede vacā-
te non poſſit facere collationem neceſſariam, contra opi-
nionem Rebuffi, tenet Ioan. Corraſius* in tract. de Sacer-
dot. 2. part. capit. ſeptimo ſub numero 4. & 5 *mone-
bat etiam maxime dominos, declaratio Congregationis
Cardinalium, Sacri Concilij Trident. interpretum, quæ
cenſuit Capitulum non ſolum non poſſe conferre Paro-
chiales Sede vacante, ſed neque etiam poſſe conferre in
commendam, quod Capitulo erat permiſſum.* c. bonæ *vbi
Abb.* num. 14 de appellatio capite vlt. de ſtatu Mo-
nach. *Abb.* in c. illa n. 4. ne Sede vacante aliquid inno-
uetur. *Nec obſtat opinio Rebuffi, quia dominis magis
placebat opinio contraria, præſertim ſtante reſolutione
Congregationis, nec placuit ſimile de inſtitutione, & con-
firmatione, cum Capitulum habeat iſtam poteſtatem,
quia hoc eſt in iure expreſſum*, *Abb.* in d. cap. illa nu-
mero ſexto. *Lamber.* in loco citato, verſic. ſimiliter
videmus.

82 Et 8. Martij † eiuſdem anni, coram eod. D. Millino
domini ſteterunt in deciſis.

83 Poſtea tamen † coram illuſtriſſimo Cardinali Blā-
cheto, domini magis ierunt in hoc, quod collatio
Parochialium etiam hodie non ſit neceſſaria, quia to-
ta radicatur in mera voluntate Epiſcopi, qui poteſt
abſtinere ab illa, & permittere vt per lapſum tempo-
ris ius deuoluatur ad ſuperiorem, nec ad eam per a-
lium cogi poteſt, vt apparet ex dec. ſupra adductis, *c.
5. n. 92. & 93.*

84 Quod fundamentum videtur magis iuridicum, † ex
dict. conſtitutione Pij V. ex qua Epiſcopo non con-
ferente Parochialem intra ſex menſes, eius prouiſio
libera deuoluitur ad Papam, quamuis factus eſſet
concurſus, & etiam ex approbatis magis idoneus e-
85 lectus. Vnde apparet approbatos in † concurſu,
aut etiam electum ex eis tanquam magis idoneum,
non habere ius ad Parochialem, nec eſſe eis debitam
abſolute, vt ſic collatio eius dici poſſit neceſſaria, ſed
ſolum Epiſcopum, ſi vult conferre, debere conferre
vni ex approbatis in concurſu, quem magis idoneum
iudicauerit, & elegerit, iuxta formam Concilij ibi,
cui facto ſuo ſubiicitur, vt dicitur *in dict. deciſio. ſecun-
da* coram Domino Blancheto. Si enim approbati † 86
in concurſu, aut etiam magis idoneus electus, habe-
rent aliquid ius ad Parochialem, & eis deberetur ab-
ſolute, vel non fieret deuolutio iuxta dicta infra 10.
part. cap. quarto à numero primo, vel fieret cum eadem
qualitate, & onere, ex Rebuff. *dict. titul. de deuolut. nu-
mero* 40. 41. & 42. & Corraſio. 4. *part. capitulo quar-
to. numero* 16. & dictis infra *d. 10. partic. cap. tertio, nu-
mero* 42.

Et ita in cauſa Salamantina Parochialis † de Gaia- 87
tes, 1. Decemb. 1578. coram D. Brauo quæ eſt *deciſio.
442. part. 1. diuerſorum, numero quarto*, dicitur, colla-
tionem Parochialis vacantis, ſede Epiſcopali vacan-
te in menſe Ordinarij, de iure reſeruari ſucceſſori
Epiſcopo, & ſic Ducem Albanum virtute ſui indul-
ti, de quo ſupra *cap. primo, numero* 631. non potuiſſe
præſentare ad Parochialem vacantem, Sede Epiſco-
pali vacante in menſe Septembris, &c. Quamuis ho-
die, cum omnia † beneficia vacantia Sede vacante, 88
ſint reſeruata ex *reg. 2. Cancellariæ* vt dixi *dict. cap. 1.
à numero* 721. poterit Dux præſentare ad Parochia-
les, & alia Beneficia vacante Sede Epiſcopali, vacan-
tia in quocumque menſe, vt *in dict. cap. primo, nume-
ro* 650.

Et ita etiam in terminis beneficiorum patrimo- 89
nialium, † tenuit poſtea Rota in vna Calagurritana
beneficij de Aſcarca 17. Maij 1596. coram Dom. meo
Corduua, vt in deciſ. ſequen. *Fuit reſolutum, Capit. Ec-
cleſiæ Cathedr. Calagurritanæ non habuiſſe facultatem
conferendi beneficium, de quo agitur, ſede Epiſcopali va-
cante*, cap illa ne Sede vacante, *& ibi Doct. Gemin.* in
cap. 1. numero 4. de maioritate & obedien. in ſexto,
Rebuff. in praxi titul. de deuolut. numero 70. & 71.
*quia non ſuccedit in iuribus Epiſcopi, niſi in caſibus à
iure expreſſis, Abb.* in capitulo ſecundo numero ter-
tio, ne ſede vacante, *nam cum hæc ſit regula prohibito-
ria, omne id intelligitur eſſe expreſſe prohibitum, quod
ſpecialiter non eſt permiſſum.* l. 1. §. ſi quis hoc interdi-
cto, de itinere actuque priuato. cap. auditis. *vbi Abb.
Felin. & cæteri* de præſcript. *Rum.* conſil. 157. numero
19. libro primo. *Alexand.* in l. ſi conuenerit. numero
4. de re iudicat. *Pariſ.* conſilio 112. numero 53. libro 1.
*Nec obſtat, quod Capitulum ſuccedat in iuriſdictione,
vacante ſede*, cap cum olim de maioritate & obedien-
tia, *quia iſte actus receptionis, eſt ſimilis collationi, &
tanquam mixtus debet ſucceſſori reſeruari*, dict. cap.
ſecundo, ne ſede vacante, cap. vnic. § fin. eodem titu-
lo in 6. *Minus refragatur, quod iſte non ſit caſus libe-
ræ collationis, cum ſit recipiendus ex filijs patrimoniali-
bus, qui in concurſu magis idoneus fuerit iudicatus, quia
non propterea pertinet ad Capitulum, tanquam collatio
neceſſaria, illa enim neceſſaria collatio dicitur in propoſi-
to, ad quam Epiſcopus tenetur, & poteſt compelli, & quæ
incipit à tertio vt à patrono, non autem quando totus a-
ctus dependet ab illius poteſtate, prout electio, & inſti-
tutio magis idonei, quemadmodum reſolutum fuit in illa
Abulen. Parochialis 22. Iunij 1594. coram illuſtriſſimo
Blanchero, vt in præſenti contingit, cum de illo tempore,
nullus beneficiatus adeſſet in illa receptiua Eccleſia, qui
electum reciperet. vnde iudicatus dignior per Ordina-
rium inſtituendus erat, iuxta conſtitutiones illius diœce-
ſis, quæ cum iſtam facultatem inſtituendi ſolis Ordina-
rijs tribuant, dato nullibi, quod iſte actus iuſtitiæ, & iu-
riſdictionis ſit, tamen in eo Capitulum ſede vacante non
ſuccedit, cum in illo nullam cum Epiſcopo communionem
ha-

habeat, ad tradita per Abb. in d. cap. cum olim penul.
verſi. 5. dubitatur, de maioritate & obedien. *maxime
in materia prohibitiua collationis ad Feli.* in d. cap. cū
olim num 3. *vbi ex ſupradictis voluit, quod licet colla-
tio iure deuoluto iuſtitiam reſpiciat, tamen Capitulum
vacante ſede in eo non ſuccedit, ſed Epiſcopo ratione ho-
norificentiæ reſeruatur.* Refert & ſequitur Gonçalez
gloſſ. 9. §. 1. n. 77. & glo. 45 num. 20.

Sed cum filius patrimonialis, in concurſu magis
90 idoneus iudicatus † habeat ius ad beneficium, & ei
abſolute debeatur, ſicut præſentato, ita vt Ordina-
rius poſſit per ſuperiorem compelli vt ei confera-
tur, ſeu ab eo appellari iuxta dicta infra *d. 10 par. ca.
4. num. 5. & 9.* videtur collatio vere neceſſaria, & de
iuſtitia, & conſequenter in ea ſuccedere Capitulū
ſede vacante, & eſſe longe diuerſum ac in Parochia-
libus. Et in materia collationis neceſſariæ, & iuſti-
tiæ, appellatione Ordinarij veniet Capitulum va-
cante ſede, ſicut etiam veniet Vicarius Epiſcopi.
Quamuis ad effectum vt intret alternatiua, & in-
dultum Cardinalium dicatur libera collatio, cum
fiat ſine præſentatione, & interuentu alterius, vt
ſupradictum eſt *c. 1. n.* 476. id tamen non procedet
ſtante *reg. 2. Cancellariæ*, reſeruatoria beneficiorum
vacantium ſede Epiſcopali vacante de qua ſupra *ca.
1. à num.* 221. in qua includuntur etiam beneficia pa-
trimonialia, quæ prouidentur per Epiſcopum abſ-
que alterius præſentatione, vel electione, niſi adſit
indultum in contrarium iuxta ſupradicta *d. c. 1. à nu.*
559. & 565.

Alter caſus exceptus à prædicta reg. *num.* 4. † po-
91 ſita, hodie eſt ex S. Concilio Trid. *ſeſſ. 7. de reform.
cap.* 10. ex quo non licet Capitulis Eccleſiarum ſede
vacante, infra annum à die vacationis, ordinandi li-
centiam, aut literas dimiſſorias, ſeu reuerendas, vt
aliqui vocant, tam ex iuris communis diſpoſitione,
quam etiam cuiuſuis priuilegij, aut conſuetudinis
vigore, alicui beneficij Eccleſiaſtici recepti, ſiue
recipiendi occaſione, arctatus non fuerit, concede-
re: & ſi ſecus fiat Capitulum contraueniens Eccle-
ſiaſtico ſubiaceat interdicto, & ſic ordinati, ſi in mi-
noribus ordinibus conſtituti fuerint, nullo priui-
legio clericali, præſertim in criminalibus, gaudeant,
in maioribus vero, ab executione ordinum, ad be-
neplacitum futuri Epiſcopi ſint ipſo iure ſuſpenſi,
ita Concilium *ibi, & in c. 10. ſeſſione 23. de reform.* pœ-
nam iſtam impoſitam iis, qui contra decretum à
Capitulo Epiſcopali ſede vacante literas dimiſſo-
rias impetrant, ad illos qui eaſdem literas non à Ca-
pitulo, ſed ab aliis quibuſuis in iuriſdictione Epi-
ſcopi loco Capituli ſede vacante ſuccedentib. ob-
tinerent, mandat extendi, concedentes autem di-
miſſorias contra formam decreti, ab officio, & Be-
neficio per annum ſint ipſo iure ſuſpenſi, & notant
Mayolus *de irregularitate libro quarto, cap. 2. numero
3.* Salcedo *in practicam.* Bernard. Diaz *cap. 26. verb.
ſine licentia.*

Et ex Bulla Sixti V. contra male promotos, † or-
92 dinati cum literis dimiſſoriis, ſeu licentia Capituli
ſede vacante contra d. decretum, erant abſolute ipſo
iure ſuſpenſi, & abſolutio Rom. Pontifici reſer-
uata, ſed illa iam per Clem. VIII. ad terminos ſacro-
rum Canonum, & diſpoſitionem S. Concilij Tri-
dent. adducta eſt, vt dictum eſt ſup. 2. *par. cap. vltim.
num.* 70.

Et ſuper *d. c. 10. ſeſſ. 7.* S. Congre. eiuſdem † Con-
93 cilij fecit declarationes ſequen. Prima, *poſt annum
ſedis vacantis, Capitulum literas dimiſſorias, & facul-
tatem ordinandi concedere poteſt in Eccleſia vacāte, ſic
ipſum Concilium Trident.* Secunda, *Concilium Prouin-
ciale ſtatuere non poteſt, vt Capitula non remittant or-
dinandos ad alios quam ad comprouinciales Epiſcopos,
niſi id fiat ex rationabili cauſa pro correctione ſcili-
cet Prouinciæ 15. Martij* 1586. Tertia, *an Concilium
Prouinciale poſſit reſtringere poteſtatem Capitulis hic
tributam, ſcilicet vt non concedant poſt annum literas
dimiſſorias, ordinandis ad titul. patrimonij, vel penſio-
num. Reſpon. in hac re obſeruandum eſſe* cap. 2. ſeſſ. 21.
de reform. *quod docet, obtinentes patrimonium, vel pē-
ſionem, non promouendos, niſi Epiſcopus pro neceſſitate,
vel commoditate ſuarum Eccleſiarum iudicauerit eos
aſſumendos eſſe.* Quarta, *Capitulum ſede vacante poſt
annum non arctatis concedere dimiſſorias ordinandi ad
titulum patrimonij, ſeu penſionis, non poſſe Congregatio
reſpondit, ſed hanc facultatem eſſe reſeruatam iudicio
proprij Epiſcopi.* Sed aduerte hoc non videri receptū,
ſaltim in Regnis Caſtellæ.

Quinta, *Capitulum ſede vacante poteſt concedere li-
centiam extero Epiſcopo, exercendi Pontificalia in eo-
rum Eccleſiis, & ordines conferendi, tam clericis illius
diœceſis, quam exteris habentibus literas Epiſcoporum
ſuorum, iuxta formam huius decreti*, vide Puteum *dec.
407. lib. 2.* Nauar. *conſil. 44. de temporibus ordinat.* qui
id tenent.

Sexta, *Congregatio cenſuit textum hunc non com-
prehendere primam tonſuram, & in minoribus ordinib.
conſtitutos non ſuſpendi.*

Septima, *Hoc caput cenſuit Congregationem non
procedere in infinito ſolum charactere primæ tonſuræ.*
Octaua, *Vicarius Capituli ſede vacante, infra annum
poteſt concedere litteras dimiſſorias ad primam tonſu-
ram, et qui eſt præſentatus à patronis laicis, ad benefi-
cium Eccleſiaſticum iuris patronatus ipſorum, vt illud
obtinere valeat.* Nona, *ibi*, ſi in minoribus, &c. *ad mi-
nores ordines ſit promotus, poteſt in ſuſceptis ordinibus
miniſtrare, & beneficia obtinere, non autem priuile-
giis clericis conceſſis gaudere.* Decima, *An Epiſcopo e-
xiſtente hæretico, facultas concedendi dimiſſorias perti-
neat ad Capitulum Cathedralis Eccleſiæ. Reſp. Ad Ca-
pitulum pertinet, ſi Epiſcopus ſit notorie hæreticus.* 1588.
Vndecima, *An eo caſu, quo Capitulum poteſt concede-
re dimiſſorias, ſi Canonici propter hæreſes diſperſi ſunt,
& nequeāt conuenire ſine difficultate, ſufficiat habere lite-
ras dimiſſorias ab vno aliquo ex Canonicis Cathedralis
Eccleſiæ. Reſpon. ſufficit habere literas dimiſſorias à re-
ſidentibus Capitularibus, etiam ſi vnus dumtaxat reſi-
deret.*

Duodecima, *An omnino ſufficiat ſine diſpenſatione
vel dimiſſoriis, adire pro ſuſcipiēdis ordinib. ad vicinio-
rem Epiſcopum, ſeu Metropolitanum. Reſp. Non adeū-
dum vicinum, neque Metropolitanum, ſed adeundam
Sedem Apoſtolicam.*

Sed hic eſt graue dubium, † an d. decretum Cō- 94
cilij comprehendat primam tonſuram, ita vt Capi-
tulum, ſeu vicarius ſede vacante, non poſſit infra an-
num dare dimiſſorias etiam ad primam tonſuram.
Et videtur non comprehendere *ex d. declaratione
6. & 7.*

Nihilominus verius videtur contrarium, † nam 95
Concilium *in d. cap. 10. in princip.* generaliter & ab-
ſolute dicit, quod non liceat Capitulis infra annum
ordinandi licentiam, aut literas dimiſſorias, ſeu re-
uerendas concedere. & ita tenent Nauarr. *conſil. 27.
de temporibus ordinat.* & Fr. Man. Rodriguez qui eum
ſequitur *in ſum. 2. tom. cap. 14. num. 6.* vbi docent non
poſſe Capitulum ſede vacante dare dimiſſorias, et-

iam ad primam tonſuram, & conſequenter cum intra annum non reputetur, quo ad hoc ordinarius, non potuiſſe quem, cui Nuntius Hiſpaniæ dedit dimiſſorias, vt poſſet Ordinari ab aliquo Antiſtite, cum teſtimonio idoneitatis à prouiſore accepto, ordinari prima tonſura virtute illarum, cum teſtimonio prouiſoris Capituli ſede vacante, quamuis Nuntius ſciuiſſet eſſe ſedem vacantem, ex *cap. 8. ſeſſ. 23. de reformatione, &c.* idem tenet Mar. Anton. Genuen. *capit. 85. numer. 15.* & ita communiter intelligitur & practicatur, & videtur colligi ex *declaratione* 8. quæ loquitur in arctato ratione beneficij recipiendi.

96 Nec obſtat *declaratio* † 6. & 7. quia intelligitur, quod dict. decretum non comprehendat primam tonſuram, quod ad pœnas ibi impoſitas contra ordinatos, quia eas ſolum imponit contra ordinatos in minoribus, & in maioribus ordinibus, & appellatione minorum ordinum, ſecundum communem vſum loquendi, particulariter Concilij, ſolum intelliguntur quatuor minores, & non prima tonſura, quæ ab illis condiſtinguitur, vt apparet ex Concilio *ſeſſ. 23. c. 4. 5. 6. 10. & 11.* licet etiam prima tonſura ſit & dicatur ordo, vt dicetur infra *7. par. cap. 1. à numero 2.*

Secundo eſt dubium, quomodo ſint intelligenda
97 † illa verba Concilij *dict. capit. 10. ſeſſio. 7.* de arctatis occaſione beneficij Eccleſiaſtici recepti, ſiue reci-
98 piendi. Et quidem clarum eſt, illos dici † arctatos occaſione beneficij recepti, qui obtinent aliquod beneficium, ratione cuius tenentur ſe promoueri facere, vt qui obtinet Parochialem Eccleſiam eſt arctatus ad Sacerdotium intra annum, & qui obtinet Canonicatum ad ordinem illi annexum. Et idem eſt in aliquibus beneficiis, ſeu Capellaniis, requirentibus ex inſtitutione ſeruitium perſonale, ſeu aliquem ordinem.

99 Difficultas eſt, † qui dicantur arctati occaſione beneficij recipiendi. Et credo illos dici arctatos occaſione beneficij recipiendi, qui habent ius, ſeu ſunt vocati ad aliquod beneficium vacans, ſeu Capellaniam, quod tamen requirit actu certum ordinem, quo illi carent, hi nimirum videntur arctati ad talem ordinem, occaſione beneficij recipiendi. Ita P. Ledeſma *in ſum. de Sacram. ordinis c. 8. 3. concluſ.* Ille et-
100 iam videtur arctatus occaſione beneficij † recipiendi, qui cum non ſit ordinatus prima tonſura, eſt præſentatus ad beneficium, vt *in d. declaratione* 8. de qua vide infra *7. par. c. 1. n. 30.*

101 Electus vero in concurſu † ad beneficium curatum, cuius collatio facienda eſt à Papa non poteſt interim dici arctatus, nec occaſione beneficij recepti, quia illud tunc non habet, nec occaſione beneficij recipiendi, quia non requiritur actu Sacerdotium &c. & idem erit in præſentato ad aliquod beneficium, ſeu Capellaniam, habens annexum certum ordinem, ad quem illud obtinens tenetur ſe facere promoueri.

102 Preterea non dicitur arctatus occaſione † beneficij recipiendi, is cui aliquis vult reſignare aliquod beneficium requirẽs actu ordinem quo ille caret, hoc enim eſt mere voluntarium, &c.

103 Rurſus aduertendum eſt, Nuntio Hiſpaniarum ſolere † inter alias dari facultatem, *Licentiam tribuendi quibuſuis in ætate legitima conſtitutis, & alias ad id idoneis Sacerdotali militiæ aſſcribi volentib. qui competenter beneficiati & arctati fuerint, vt ad omnes etiam ſacros & Presbyteratus ordines, à ſuo ordinario, vel cum eiuſdem aut Vicarij ſui teſtimonio, à quocumque alio maluerint Catholico Antiſtite, gratiam & communionem Apoſtolicæ ſedis habente, extra Romanam Curiam, & in propria diœceſi reſidente tribus, etiam Dominicis, & aliis feſtiuis, extra tempora à iure ſtatuta ad ſacros etiam Presbyteratus ordines promoueri, & in illis promoti, etiam in Altaris miniſterio miniſtrare poſſint.* Ita in facultatibus Cæſaris Speciani Nuntij Sixti V.

Ex quibus apparet, † Nuntium Hiſpaniæ non poſ- 104
ſe etiam ſede aliqua Epiſcopali vacante dare dimiſſorias, niſi competenter beneficiatis, & arctatis, & ſic in caſibus in quibus Capitulum ſede vacante non poteſt dare dimiſſorias, nec ipſum Nuntium poſſe, quicquid dicat P. Ledeſma ſupra *tertia difficultate*, quamuis hoc male fuerit ſeruatum annis præteritis.

Et quamuis alias, † poſſit quis promoueri cum li- 105
teris dimiſſoriis Legati de latere, vt tradit Iacob. de Graſſiis *in deciſ. aureis caſuum conſcien. lib. 4. cap. 27. n. 27.* tamen id eſt intelligendum, modo eius probitas, & mores teſtimonio ſui ordinarij commendentur, ex decreto Concilij *ſeſſ. 23. capit* 8. ad quem effectum, non dicetur ordinarius intra annum Capitulum, ſeu eius Vicarius ſede vacante, reſpectu eorum qui non ſunt arctati, vt per Nauar. & Manu. Rodriguez *ſupra.*

CAP. VIII.

De Vicario Epiſcopi.

SVMMARIA.

De Vicario Epiſcopi an poſſit beneficia conferre, numero 1.

Vicarius Epiſcopi debet eſſe clericus ſaltim primæ tonſuræ: nam laicus Vicarius eſſe non poteſt, n. 2. Nec clericus coniugatus, n. 3. Nec bigamus, niſi fuerit diſpenſatus ad ordinem ſusceptum, etiam ſoluto matrimonio num. 4.

Nec qui fuit Iudex maleficiorum, & protulit ſententias mortis poteſt eſſe Vicarius, etiam ſi poſtea, vel antea ſit factus clericus, quia eſt irregularis, & ſic incapax iuriſdictionis Eccleſiaſticæ ſecundum Felin. & alios, nu. 7. Sed improbatur iſta ſententia nu. 8. Non ſolum quando commiſſio fuit facta ante irregularitatem incurſam, ſed etiam quando poſt, nam etiam facta irregulari, eſt valida, excepto caſu de clerico coniugato, ſeu bigamo, &c. à n. 9.

Hodie in his Regnis Caſtellæ & Legionis, officialis ſeu prouiſor, vel Vicarius generalis, ſeu iudex Ordinarius Epiſcopi, vel alterius, iuriſdictionem Eccleſiaſticam obtinentis, debet eſſe conſtitutus in ſacro ordine, alias deputatio, & electio eſt nulla, &c. Ex breui Clementis VIII. cuius tenor ponitur, n. 11.

Iſtud breue comprehendit etiam Vicarios & prouiſores ad præſens exiſtentes, n. 12.

Sed non videtur adhuc ligare ex defectu publicationis, quia non publicatum, ſed ſolum intimatum Epiſcopis aut etiam prouiſoribus, & ad hoc vt lex, ſeu conſtitutio liget, neceſſarium requiſitum eſt, quod ſolemniter edatur & publicetur, & ante publicationem non ligat, etiam data ſcientia, numero 13. & 14. Quod procedit etiam ſtante clauſula decreti irritantis numero decimo quinto & 16. vbi ponitur deciſio Rotæ, & in ipſo breui ad ſin. mandatur executoribus, quatenus ſolemniter publicantes faciant obſeruari, quæ publicatio ſaltim debet fieri in curia Regis, vbi Nuntius reſidet numero 17. & 18. neque intimatio facta Epiſcopis aut Vicariis poteſt dici publicatio, &c. numero 19.

De Vicario Epiſcopi qui ſunt videndi, n. 20.

Vicarius ſicut Epiſcopus Ordinarius eſt nu. 21. & idem eſt in Vicario Capituli ſede vacante, nu. 22. quamuis eſſe delegatum teneant aliqui relati, n. 23.

Non tamen ex eo eſt Ordinarius, quod lex det huiuſmodi iuriſdictionem Vicario, nam verius eam accipere ab Epiſcopo eum deputante, n. 24. ſed ex eo quod iuris permiſſione, & conſenſu, ab Epiſcopis conſtituitur, vt eorum locum teneat, &c. num. 25. qua ratione idem eſt dicendum in Vicariis ſeu locum tenentibus prætorum, num. 26.

Id limitatur primo, vt procedat in Vicario generali, qui facit vnum conſiſtorium cum Epiſcopo, &c. nu. 27. & ideo ab eo non poteſt appellari ad Epiſcopum & poteſt eſſe delegatus Apoſtolicus n. 28. Secus in foraneo, quem Epiſcopus in aliquo loco, ſeu parte diœceſis conſtituit, vel ad certos actus ſeu cauſas, quia dicitur delegatus: nec facit vnum conſiſtorium cum Epiſcopo, & ab eo appellatur ad Epiſcopum, nec poteſt eſſe delegatus Apoſtolicus, n. 29.

A Iudice Metropolitano Archiepiſcopi Compoſtellani, reſidente in ciuitate Salamantina, tanquam Vicario foraneo, poteſt appellari ad Archiepiſcopum ex Rota num. 30. Nec is poteſt eſſe Delegatus Apoſtolicus, vel Nuntij, ſeu Legatus, n. 31.

Reprobatur ſententia Germonij, tenentis à Vicario foraneo ad Epiſcopum appellari non poſſe, n. 32.

Reprobatur doctrina Sbrotij dicentis non dari appellationẽ ad Epiſcopum à ſententia Vicarij generalis conſtituti in ciuitate tantum, n. 33

Reprobatur doctrina D. Anton. Sylueſtri & Cuchi, dicentium Vicarium foraneum eſſe ordinarium, & idem conſiſtorium cum Epiſcopo, ſi ad vniuerſitatem cauſarum ſit deputatus, nu. 34. Solum dici poteſt delegatum ad vniuerſitatem cauſarum, eſſe inſtar ordinarij, ſeu quaſi ordinarium, & ideo ſubdelegare poſſe, numero 35.

Vicarius, quem ponit Archiepiſcopus Toletanus in ciuitate Toletana, non videtur Vicarius generalis, & principalis, ſi non eſt poſitus cum poteſtate generali ad totam diœceſim; nec etiam Vicarius Matriti, nec Compluti, cum nõ ſint poſiti ad totam diœceſim, nec in ciuitate vbi eſt ſedes, & conſequenter non poſſunt eſſe iudices Apoſtolici, nec expedire literas diſpenſationum, & alias directas officiali Toletano, & ſi illi eſſent Vicarij generales, & principales, non poſſet ab eis appellari ad conſilium Archiepiſcopi, num. 36. Nec Vicariis Compluti, & Matriti, diriguntur commiſſiones, ſaltim à Papa, (quicquid dicat Flores,) ſed directa officiali Toletano eis præſentantur per errorem, numero 37.

Reprobatur Flores, dicens quod ſi Vicarij poſiti in dict. Oppidis eſſent æque principales, (prout erant Vicarij quos habebat Epiſcopus Palentinus, Vallisoleti, & Palentiæ) eſſent capaces etiam de rigore iuris dictarum executionum, &c. n. 38.

Tunc tantum Vicarius generalis poſitus in oppido diœceſis eſſet principalis, quando in ciuitate non eſt alius Vicarius generalis, &c. n. 39.

Secundo illud limitatur, vt procedat in his quæ veniunt ex generali commiſſione, ſecus in his quæ requirunt ſpeciale mandatum, & ſpecialiter committuntur, quia in his Vicarius erit delegatus, & ſic appellabitur ab eo ad Epiſcopum, n. 40. Quado iſta ſeparatim committerentur, alias ſecus, n. 41. & 42.

Quando ſeparatim committuntur, quæ requirunt ſpeciale mandatum, non erit tota iuriſdictio ordinaria, etiam ſi in commiſſione fiat mentio Vicariatus, niſi quando diceret, quod poteſtatem alias commiſſam extendit, vel ampliat, n. 43. & 44.

Rebrobatur ſententia Lapi & aliorum, quod ſiue inſimul, ſiue in diuerſis temporibus, fiat commiſſio ſpecialis alicuius, vel aliquorum requirentium ſpeciale mandatum & addatur clauſula generalis, nempe (& ad omnia alia requirentia ſpeciale mandatum) tunc tota iuriſdictio erit ordinaria, n. 45.

Vicarius Epiſcopi, quæ ſunt meræ gratiæ expedire non poteſt, nu. 46. vnde ex generali mandato diſpenſare non poteſt n. 47.

Sic in terminis Concilij Triden. ſeſſ. 24. de refor. cap. 6. non poterit Vicarius generalis Epiſcopi diſpenſare in irregularitatibus, & ſuſpenſionibus, ex delicto occulto prouenientibus, quamuis Epiſcopus poſſit illi cõmittere eam facultatem, etiam in genere, &c. nu. 48. & 49.

Sic etiam Vicarius generalis Epiſcopi, non poteſt remittere denuntiationes ad matrimonium requiſitas, niſi ei ſpecialiter ſit commiſſum, nam in materia diſpenſationis, qualis eſt iſta, appellatione ordinarij, non venit: quamuis alias comprehendatur, & etiam ſub nomine Epiſcopi contineatur à n. 50. Quamuis contra teneant aliqui relati, n. 54. & n. 55. refertur decretum concilij Prouincialis Toletani, & Mediolanen. & n. 61. declaratio S. Congregationis.

Commendatarius & alij Prælati inferiores, habentes quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem, etiam exempti, & nullius diœceſis, non poſſunt remittere denuntiationes ex declaratione Papæ & Sanctæ Congregationis contra Nauarr. & alios: quorum doctrina videbatur ſatis conformis literæ Concilij, & practicatur in Hiſpania, à nu. 56. Qua declaratione ſtante, in huiuſmodi locis, pro remiſſione denuntiationum recurrendum erit ad Epiſcopum, in cuius diœceſi, ſeu intra cuius fines eſt locus, & ſi id non conſtet ad viciniorem, vt alias circa ordines, n. 59. & 60.

Reprobatur ſententia Menochij & Cephali, quod Epiſcopus non poſſit, etiam ſpecialiter, mandare eius Vicario facultatem remittendi denuntiationes, numero 62.

Quæ ſunt iuſtitiæ & neceſſitatis, expedit Vicarius, & etiam ea quæ ſunt voluntariæ iuriſdictionis, non tamen ſapiunt gratiam, numero 63. & ſexageſimo quarto. Et regulariter Vicarius omnia poteſt quæ Epiſcopus, n. 65. & poteſt omnia exceptis prohibitis, ſeu quæ requirunt mandatum ſpeciale, n. 66. Et quæ ſint illa quæ requirunt mandatum Vicarij ſpeciale remiſſiue, n. 67.

Si in mandato exprimitur aliquid requirens mandatum ſpeciale, adiecta clauſula generali, (& ad omnia alia) etiam ſi mandatum exigant ſpeciale, poterit Vicarius etiam alia facere, quæ requirunt mandatum ſpeciale, n. 68 dummodo non ſint grauiora, vel maiora expreſſis, n. 69.

Poſt expreſſum aliquid requirens ſpeciale mandatum, non ſufficeret dicere, & generaliter ad omnia alia, niſi addatur, etiam ſi mandatum exigant ſpeciale, num. ſeptuageſimo, nec contrarium voluit alias Rota, quæ præcipue fundatur in verbis, Largo modo, *numero 91.*

Clauſula cum libera, vel cum plena poteſtate, inducit

mandatum ſpeciale, n.72. vbi ponitur deciſ. Rotæ, & tunc requiritur expreſſio aliquorum ſpecialium, contra Sbrotium, n.73.

Clauſula quod poſſit omnia, quæ dominus facere poſſet, importat mandatum cum libera, n.74.

Clauſula, quod promittit habere ratum & firmum quicquid per procuratorem factum fuerit, non inducit mandatum cum libera, n.75.

An ſi Epiſcopus daret Vicario mandatum generale, ad omnia, excepta collatione beneficiorum, ſeu alia re requirente ſpeciale mandatum, per hanc exceptionem veniant alia requirentia ſpeciale mandatum, à n.76. ponuntur ſententiæ Dd. affirmatiua & negatiua, & reſoluitur diſtinguendum eſſe, an detur tale mandatum, non dicendo ad omnia quæ ipſe conſtituens facere poſſet, ſeu poteſt, excepta &c. ſed dicendo, ad omnia excepta tali re, &c. & tunc procedit ſententia negatiua, alias procedit ſententia affirmatiua.

Vicarius, ſine ſpeciali mandato, non poteſt conferre beneficia n. octuageſimo, cum collatio beneficiorum ſit quædam donatio, quæ non venit in generali conceſſione, ſeu mandato etiam cum libera, & in generali conceſſione non veniant illa quæ non eſſet quis in ſpem veriſimiliter conceſſurus, n.8.

Eadem ratione, non poteſt Vicarius ſine ſpeciali mandato, præſentare ad beneficium pertinens ad præſentationem Epiſcopi, n. octuageſimo ſecundo. Imo data poteſtate conferendi, non poſſet præſentare, niſi eſſet adiecta clauſula generalis contra Lamber. n. octuageſimo tertio.

Vicarius poterit confirmare electos & inſtituere præſentatos, quæ ſunt neceſſitatis, & iuſtitiæ, n.85. contra Rebuffum, & Zechum relatos, numer.86. & ita cenſuit S.Congreg. Concilij in declaratione Abulenſ. poſita num.87.

Id procedit, etiam ſi eſſet locus gratificationi inter plures præſentatos, æque idoneis, nam adhuc poteſt Vicarius inſtituere, numero 88. & ponitur deciſ. Rotæ.

Dicitur in d. declaratione ſi non habeat Vicarius mandatum limitatum, ſed generale, quia cum Vicarius accipiat poteſtatem, ex commiſſione Epiſcopi, poteſt Epiſcopus aliqua ſibi reſeruare, quæ alias venirent in generali mandato, & illi interdicere, ne de aliquo negotio ſe intromittat, n.89.

Contra d. reſolutionem & d. declarationem S.Congregationis obijcitur alia declaratio contraria, n.90.

Secundo obijcitur quod alias in ſimili de excommunicationibus ad finem reuelationis S.Cong. cenſuiſſe videtur, ita demum à Vicario generali Epiſcopi poſſe decerni, ſi ad id habeat ſpeciale mandatum, n.91. vbi ponuntur declarationes.

Primæ obiectioni reſpondetur, quod eſto d. declaratio ſit certa, ſtandum eſt declarationi Abulen. cum ſit poſterior, nec de eius certitudine poſſit dubitari, &c. numero 92.

Secundæ poterat reſponderi, requiri ibi ſpeciale mandatum propter verba maxime fortia ea, & geminata, quibus concilium reſeruat Epiſcopi facultatem decernendi dictas excommunicationes, n.93. Sed verius eſt, Vicarium generalem poſſe decernere dictas excommunicationes ſine ſpeciali mandato, etiam ſtante Concilio, & ita cenſuit S.Congregatio, vt in declarationibus quæ adducuntur, n. reſpondetur ad declarationes in contrarium adductas, à n.94.

An ſicut Vicarius Epiſcopi, ſine ſpeciali mandato poteſt inſtituere, ita etiam poſſit iudex cauſæ delegatus, numero 110. Reſoluitur non poſſe, ſed ſolum pronuntiare eſſe inſtituendum, & ad Clem. 1. de reſcript. quæ habet etiam locum in gratia commiſſa ordinario in forma dignum, reſpondetur, quod ſolum procedit, in auditoribus Romanæ Curiæ, à numero 101.

Nihilominus contrarium ſeruatur in praxi, nam ſemper videmus delegatos a Nuntio facere collationem, & inſtitutionem, quæ praxis videtur poſſe ſaluari & ſuſtineri ex clauſulis, commiſſionum cum inciden. &c. n.103.

Poterit etiam Vicarius conferre Beneficia ex cauſa permutationis deſignata, ſi poteſtatem recipiendi reſignationes ex cauſa permutationis ab Epiſcopo habeat, quia iſta collatio non eſt voluntatis & libera, ſed neceſſaria, &c. & ſic poſſet etiam conferre beneficia nominatis, & facere aliam quamlibet collationem neceſſariam, quamuis aliqui contra teneant, non tamen poterit (etiam hodie ſtante concilio) conferre parochiales, &c. à n.104.

Si ſolum haberet facultatem admittendi reſignationes, non addito etiam ex cauſa permutationis, non poſſet Vicarius admittere reſignationem ex cauſa permutationis n.110. Quamuis P. de Peruſio contrarium videatur velle, n.111.

Vicarius ſpeciale mandatum habens, ſine dubio confert beneficia, etiam liberæ collationis, n.112. vbi qui ſunt videndi de hoc.

Quod dicitur ſpeciale, debere eſſe mandatum conferendi, intelligitur vt non tamen ad certa beneficia vacatura, vel ad conferendum certis perſonis ſit, hoc enim non valeret, ſed ſolum exprimi debet, quod facultas ei datur conferendi beneficia, debet tamen eſſe generalis, n.113. Generalis tamen eſt, ſi data eſſet ad conferre. Beneficia certi loci, ſeu certæ partis diœceſis, dummodo ibi ſint plura beneficia, aut ad conferendum beneficia in certis menſibus vacantia, aut beneficia ſimplicia aut curata tantum, aut beneficia certi valoris, aut vacantia tali modo, n.11

Sufficit ad conferendum habere mandatum generale, cum libera ſeu cum clauſula, (quod poſſit omnia facere) quæ poſſet conſtituens ſecundum Bart. Paulum & Ferretum contra Flam. Pariſ. à n.115. Sed verius videtur, ad conferendum non ſufficere tale mandatum, etiam cum libera, n.118.

Epiſcopus non poteſt dare facultatem conferendi beneficia, niſi Vicario ſuo ſeu officiali generali, n.119. Et debet eſſe Vicarius generalis, non ſolum in ſpiritualibus, ſed etiam in temporalibus, nam Vicarius generalis is tantum dicitur à n.120.

Sed verius eſt ſufficere quod ſit generalis Vicarius in ſpiritualibus iuxta ſubiectam materiam collationis beneficiorum, nu.122. Nam & Vicarius Epiſcopi in ſpiritualibus, dicitur generalis, & ei litteræ diriguntur, & poſſunt cauſæ committi per reſcriptum Apoſtolicum, &c. Bonifacium & Pauinum, numer.123. & ſeq.

Sufficeret eſſe Vicarium generalem certi loci, vt poſſet ei committi facultas conferendi beneficia illius loci, licet alias non ſit Vicarius generalis, n.125.

Poterit Vicarius habens facultatem conferendi beneficia, illa conferre, etiam extra diœceſim, ſicut Epiſcopus poteſt, n.126. contra Bald. Barbatiam, & alios relatos, n.127. Nam iuriſdictio voluntaria, cuius eſt eſt collatio beneficiorum, exerceri poteſt extra territorium, etiam ſi ſit delegata, ſeu conceſſa ab inferiore à Principe, n.128. & ſeq. & n.130. reſpondetur ad l. 2. verſ. apud Legatum, de offic. proconſulis.

Non

Non ſolum confeſſores ordinarij, vt parochi, poſſunt audire confeſſiones ſubditorũ extra parochiam, ſeu diœceſim, ſed etiam delegati, nu.131. Quod tamen hodie ſtante Concilio intelligitur, dummodo iſti delegati ſint approbati in diœceſi, in qua audiunt huiuſmodi confeſſiones, nec ſufficit approbatio alterius Epiſcopi, cõtra aliquos, à n.132.

Quamuis intereſſe matrimonio nõ ſit proprie actus iuriſdictionis, & ideo matrimonium contractum coram parocho excommunicato, denuntiato, vel notorio, vel alio ſacerdote de eius licentia valet, &c. tamen cum reducatur ad iuriſdictionem voluntariam, non ſolum proprius parochus alicuius contrahentium poteſt aſſiſtere matrimonio valide, & licite, in aliena prorſus parochia, ſeu diœceſi, ſed etiam priuatus ſacerdos de licentia parochi, &c. ex Congreg. Concil. à numero 135.

An ſicut collatio beneficiorum poteſt fieri extra diœceſim, poſſit etiam fieri inſtitutio præſentati, ſeu confirmatio electi, à num.138. referuntur ſententiæ Dd. & reſoluitur cum Lamber. quod ſi proceditur iudicialiter, & cum cauſæ cognitione, vel in forma iudicij, non poteſt fieri extra territorium, nec cauſæ cognitio, ſeu proceſſus, nec inſtitutio, vel confirmatio, ſi ſit in ſententia, niſi de conſenſu iudicis loci, & partibus non contradicentibus, quamuis lata ſententia intra territorium de inſtituen. inſtitutio ipſa poſſet fieri extra: ſi vero diſcuſſio negotij eſſet extraiudicialis, & abſque ſtrepitu, & forma iudicij, totum poteſt fieri extra territorium, &c.

Non poterit Vicarius conferendi beneficia facultatem habens, ipſi Epiſcopo, etiamſi alias eſſet capax, beneficium conferre cum vna perſona, ſeu vnum corpus cenſeatur, ideoque de vicario conferente inhabili, ad Epiſcopum non fiat deuolutio, quando conferret vt ordinarius, non vt delegatus, &c. numero 143. & ſeq.

Subſtitutus à Vicario habente poteſtatem ſubſtituendi, poteſt Vicario ſubſtituenti conferre, quia ſubſtitutus cenſetur ab ipſo Epiſcopo conſtitutus, & iure Epiſcopi confert, non Vicarij, n.145. ſicut procurator ſubſtitutus, poteſt præſentare procuratorem ſubſtituentem, n.146. & ſubſtitutus à Vicario habente facultatem recipiendi reſignationes, & beneficia conferendi, poteſt conferre beneficia ſubſtituentis reſignãtis, n.147.

Mouetur difficultas, quod Vicarius Epiſcopi non poteſt facere, ſeu ſubſtituere alium Vicarium, licet poſſit cõſtituere delegatum ad vniuerſitatem cauſarum, num.148. & ſequen. quod procedit ſiue fuerit conſtitutus ab Epiſcopo cum facultate ſubſtituendi, ſiue non, niſi ad modicum tempus ex cauſa, nu.150. & ſeq. vbi ponitur deciſ. Rotæ, nec ad ſubſtituendum ad tempus ex cauſa requiritur facultas ſubſtituendi, ſeu conſenſus Epiſcopi, vel conſuetudo, n.152. iuxta quod ſunt accipienda deciſ. relata, n.153.

Sententia aliorum abſolute ſentẽtium Vicarium poſſe alium conſtituere, quando ei data eſt poteſtas ſubſtituendi, poterit tantũ procedere quando fuiſſent inſerta verba illa videlicet, damus poteſtatem ſubſtituendi alium, quem nos Vicarium cum eadem poteſtate ſubſtituimus, vel quando Epiſcopus daret poteſtatem ſubſtituendi ſuo nomine, nam tunc procedit ratio ſupradicta, quod ſubſtitutus videtur ab Epiſcopo poſitus, n.154. 155. & 156. Nec in iſtis caſibus poteſt dici dare Vicarium incertum, quia per ſubſtitutionem, vel nominationem ſubſtituentis, qui repræſentat perſonam Epiſcopi certificatur, &c. n.157.

Quod dictum eſt quod ſubſtitutus à Vicario habente poteſtatem ſubſtituendi conferre poteſt Vicario ſubſtituenti, ſolum procedit iuxta dicta, quando habet poteſtatem ſubſtituendi cum clauſula, quem nos cum eadem poteſtate ſubſtituimus, ſeu nomine Epiſcopi, alias ſecus, & ſi ſubſtitueret ad tempus ex cauſa, n.158. & ſeq.

Sic etiam procedet communis ſententia glo. & aliorum, quod licet delegatus inferioris à Principe, non poſſit ſubdelegare, niſi habet ad hoc ſpeciale mandatum, poterit ſubdelegare, contra quam tenent alij, procedit inquam, quando ordinarius delegans cum facultate ſubdelegandi ſeu cum clauſula, per te, vel per alium, addat quod ex nunc illi delegat, cui delegatus commiſerit, alias non videtur poſſe procedere, nec quando datur ſimpliciter facultas ſubdelegandi cenſetur ordinarius dare facultatem ſubdelegandi nomine ipſius ordinarij, ſicut nec delegatus à Principe, &c. à num.160. & reſpondetur fundamentis communis ſententiæ.

Communis etiam poſſet procedere in delegato cum facultate ſubſtituendi ad actum iuriſdictionis non contentioſæ, ſed voluntariæ, vt ad conferendum beneficium, & tunc ſubſtitutus poſſet conferre delegato ſubſtituenti, ſeu ad certum miniſterium, nam in his videtur eadem ratio ac in procuratore, n.173.

Et ſi Vicarius habens facultatem conferendi fuerit reuocatus valet, collatio facta ab eo reuocationem ignorante, n.174.

Similiter collatio Beneficij facta à Vicario Epiſcopi, reuocato per mortem Epiſcopi ſtante eius ignorantia valet, n.105.

Differentia eſt inter reuocationem factam per Epiſcopum, & reuocationem per mortem Epiſcopi, aut aliam vacationem Epiſcopatus, quando in reuocatione facta per Epiſcopum requiritur intimatio per ipſum, aut de eius ordine facta, alias valebunt geſta per eum, etiam ſi habeat notitiam reuocationis, & publice ſit nota contra aliquos, reuocatio autem per mortem, vel aliam vacationem habet effectum, etiam non intimata, valent tamen geſta per eum, quando communiter ignoratur mors, &c. à n.176.

De materia reuocationis procuratoris ad reſignandum, & illius intimatione requiſita remiſſiue, numero 180.

An ſicut Vicarius Epiſcopi non poteſt beneficia conferre, ſine ſpeciali mandato, ita etiam non poſſit Vicarius Papæ, à n.181. reſoluitur contra Corraſium non poſſe, etiam ſi Vicarius eſſet Cardinalis contra Barbatiam. Licet in Cardinali facto Legato vrbis à Papa ab ea recedente, verius videtur poſſe conferre beneficia infra limites legationis conſiſtentia, etiam vrbis, niſi obſtaret reſeruatio, &c.

IAm de Vicario Epiſcopi, † an poſſit beneficia 1
conferre, ſuccedit tractatio. In qua permittendum eſt primo, quod Vicarius Epiſcopi debet eſſe clericus, ſaltem primæ tonſuræ, † nam laicus Vicarius 2
eſſe non poteſt, *cap. quoniam, c. in* 9. 16. *q.* 7. & *c.* 2. *de iudicijs*, & ibi Dd. & nouiſſime Sahagun. *n.* 110. Franciſcus *in c.* 1. *de offic. Vicarij in* 6. *num.* 6. & ibi Probus ad Monach. *à numero* 11. Rebuff. *in praxi, tit. de vicariis Epiſcoporum, numero* 35. Cuchus *in inſtitutio. maioribus libro* 2. *titulo* 8. *numero* 46. Lancellot. *in inſtitutio. can. lib.* 1. *titul. de offi. Vicarij.* §. 2. Iac. Sbrotius *de*

Vicario Episcopi, lib.1.quaest.31. Hoieda de incompat. Benefic. 2.p.cap.10.numero 1. Zechus de republica Ecclesiast. cap.23 de Vicario Episcopi §.1. numero 2. Armill. verb.vicarius, num.6. Fr Lud. de Miranda Franciſcanus de ordine iudic. quaest. 2.art.7. & Suarez 5. tom.diſ-
3 put.2.ſect.3 n.8.9.& 10. Nec clericus coniugatus † ex c.1. de clericis coniugatis in 6 Domin. num.8. Francus 6. Probus num.12. in d.cap.1. de offic.vicarij in 6 Felin. in d.c.2. de iudiciis num.6. Decius 23 & 124. & Sagaſtun. d.num.110. Rebuff. 35. Cuchus 48. Sbrotius 5. Hoieda 11. Zechus, Armill. & Suarez. num.10 vbi ſup. & Zerola in praxi Episcopali 1.p.verb.vicarius dub.7. & Thom. Sanchez de matrimon. lib.7. diſputat.46. numero 14. Nec bigamus ex cap.1. de bigamis in 6. ex quo
4 id tenet † Francus ibi in fin. & in d.capitulo primo de officio vicarij numero ſexto, Cuchus numero 55. Sbrotius Zechus ſup. & Sayras de cenſuris lib.6. cap.quinto, num.8.

5 Quod intelligit ibi Cuchus, niſi ad ordinem † Eccleſiaſticum, intra quem admiſſus fuit, à bigamiæ impedimento ſolutus fuit, & celebratum ſeruet, tunc enim ait, ab officio Vicariatus bigamum ſummouendum non eſſe, & ſequuntur Sbrotius & Zechus ibi.

6 Quæ limitatio ita accipienda videtur, † id eſt, niſi fuerit diſpenſatus ad ordinem ſuſceptum, ſuper bigamiæ impedimento, &c. Non vero intelligenda eſt tantum de diſſolutione matrimonij ex quo inducta eſt bigamia, nam bigamus etiam ſoluto matrimonio, caret priuilegiis clericatus, & habetur pro laico, vt in dict.cap.primo. de quo Suarez quinto tomo diſputatione quadrageſima nona, ſectione 5. à numero quarto, & conſequenter non poterit eſſe vicarius.

7 Nec qui fuit iudex maleficiorum, † & protulit ſententias mortis, quæ fuerunt executioni mandatæ, poteſt eſſe vicarius, etiamſi poſtea, vel antea ſit factus clericus, quia eſt irregularis, & ſic incapax iuriſdictionis Eccleſiaſticæ, ita Felin. in dict.cap.2. numero 6 Ferretus conſilio 8. num 1 & 2. & conſil.9. & Sbrotius ſupra num. 9. ex Baldo in proœmium de regalium. num.18. quem ſequitur Decius in dict.cap 2. num. 121. & 122.

8 Sed hæc ſententia mihi videtur falſa, † quando iſte vel antea, vel poſtea, fuit factus clericus, nam licet incurrerit irregularitatem ex homicidio, non ex eo amittit priuilegia clericalia, ſed id ſolum reperitur cautum in bigamiæ duodecima regularitate in d. ct. capit. primo. Nec Baldus & Decius ſupra, loquuntur quando ille fuit factus clericus, vt Baldo imponit Felinus ſupra. Et ita aliquando videmus cauſas Eccleſiaſticas committi clericis primæ tonſuræ qui fuerunt iudices ſæculares & condemnarunt aliquos ad pœnam mortis, quæ fuit executa. Et hanc ſententiam tenet Vgolinus de irregularitate. capitulo 65 §. quarto, numero ſecundo, dicens. quod irregularis ſi iuriſdictionem Eccleſiaſticam aliquam habet exercere illam poterit, modo ordinis functiones non exerceat.

9 Quod non ſolum procedit, † quando commiſſio fuit facta ante irregularitatem incurſam, ex qua non amittitur, vel ligatur iuriſdictio antea commiſſa, Suarez dict.5. tom. diſputatione 40 ſectione ſecunda, numero 2. Sed etiam quando commiſſio, ſeu delegatio facta eſt poſt irregularitatem incurſam, nam etiam facta clerico irregulari eſt valida, Suarez ſupra à num.42.

Excepto caſu de clerico coniugato, ſeu bigamo, 10
de quo ſupra. † Nam in illo, non ſolum commiſſio, ſeu delegatio facta poſt contractum matrimonium, ſeu bigamiam, non valet, ſed etiam iuriſdictio antea commiſſa amittitur ipſo facto, iuxta dict. capit. primo de clericis coniugatis, & de bigamis in ſexto.

Hodie vero in his † Regnis Caſtellæ & Le- 11
gionis, officiales ſeu prouiſor, vel Vicarius generalis, ſeu iudex Ordinarius Epiſcopi, vel alterius iuriſdictionem Eccleſiaſticam obtinentis, debet eſſe conſtitutus in aliquo ſaltim ex ſacris ordinibus, alias deputatio, & electio eſt nulla & inualida, & nullius roboris vel momenti, &c ex Breui S. D. N. Clementis VIII. cuius tenor eſt, Clemens Papa VIII.

Quod breue † comprehendit etiã Vicarios, & pro- 12
uiſores, ad præſens exiſtentes, vt patet ex illius verbis, ibi, fungi, & ibi, vel retinearit.

Sed iſtud breue, & noua † conſtitutio, non vide- 13
tur adhuc ligare, ex defectu publicationis, & promulgationis, ego enim feci diligentiam ad ſciendum, an eſſet publicatum, & promulgatum huiuſmodi breue in Curia Regis, vbi Nuntius reſidet; nam cum iſta conſtitutio eſſet ad Regna Caſtellæ, non fuit publicata Romæ, & comperii ſolum eſſe intimatum Epiſcopis, aut etiam prouiſoribus, pro parte Capitulorum Eccleſiarum Cathedralium, quibus ad hoc miſſum eſt tranſſumptum athenticum ipſius breuis, à procuratore generali ſtatus Eccleſiaſtici reſidente in curia Regis.

Ad hoc autem vt lex, † ſeu conſtitutio liget ne- 14
ceſſarium requiſitũ eſt, quod ſolemniter edatur, fiatque publicatio ſolemnis, & publica promulgatio illius: & ante publicationem non ligat, etiam data ſcientia, authent. vt factæ nouæ conſtitution. & cap. in iſtis. §. leges 4. diſtinct. l. fin. ff. de decretis ab ordine faciendis. l. penult. circa fin. Cod. de decurion. libro duodecimo capitulo primo de poſtulatione Prælatorum. Doctor in capitulo ſecundo de conſtitutio. Bott. de ſynodo 3 parte capitulo ſecundo numero ſexageſimo ſecundo & arti. tertio numero quarto, Anton. Gabriel. de legibus & conſtitutionibus, concluſion. quarta, Nauarr. conſilio 1. de conſtitutionibus, num.3 & 4. Caputaquen. deciſione 203. numero 1. parte tertia, Anton. Theſaurus deciſ. Pedemont. 249. Angel. Syluest. Roſella & Armill. verb. lex. Vega in ſumma 2. parte cap.1. vigeſimotertio caſu 9. Ludou. Carbo. de legibus libro 3. diſputatione 7. Valen. 2 tom. ſuper 1.2. diſputatione 7. quæſtione quinta, puncto 5. & Açor inſtitut. moralium libro 5. cap. tertio, & alij & nouiſſime Gabr. Vazquez 1.2 2 tom. diſputat. 155. capit.2.

Quamuis data notitia, contrarium videatur velle Probus ad Monachum in c. ſi tibi de reſcript. in 6. à numero 13 verſic. ſi ergo Et ita in vna Commen. Capellaniæ 5. Iulij 1593. coram Domino Penna fuit reſolutum, Edicta ſeu decreta ordinarij, & viſitatorum, non obligare ante publicationem, neque ſi non conſtat de illorum publicatione. Ant. Gabr. d. conclu. 4. n. 11 & Bot. d. n. 62. &c.

Quod procedit etiam † ſtante clauſula decreti irri- 15
tantis ex regul. acceſſorium in lib. 6. vt tenet Cardin. in Clemen. 1. quaeſt. 18. de electione. Felin. in dict. capit. 2 de conſtitut. numer. 7. 4. limitatione verſicul. contrarium firmat. Probus ſupra à d. num. 13 verſic. & limitando 2. vſque ad 16 Puteus deciſione 28 num 3. libro 1. Flamin. Pariſ. de reſignatione benefic. lib. 11. quæſtione 9. n. 27. &

& alij relati per Anton. Gabriel. de clauſulis, concluſione tertia numero quadrageſimoquinto, verſicu. contrarium volunt, quamuis ipſe contra teneat dict. concluſione 4. de legibus, n. 9. & alij per eum relati dict. numero 43.

16 Et ad id eſt optima deciſio Rotæ, in vna † Calagurritana Beneficij SS. Iacobi & Andreæ, decimoſeptimo Maij 1593 coram Illuſtriſſimo Blancheto, quæ ſic ait.

Domini ſteterunt in deciſis, cum enim Beneficium de quo agitur, vacauerit de mẽſe Februarij 1587. & motus proprius fuerit publicatus de anno 1589. non potuit ligare, niſi à die publicationis vel poſt duos menſes, quam fuit publicatus, gloſſ. in proœmio Clement. & ibi Doctor Decius cap. 2. de conſtit. num. 15. & ibi Beroius num 50. Roland. à Valle conſil. 8 num. 21. cum ſeq. lib. 3. Gabr. de legib. concluſ. 4. n. 6. idque etiam procedit quoad ſcientes, Bald. l. vnica §. fin. C. de caducis tollend. non obſtat, quod hæc procedunt in leg. vniuerſali, quia iſta vel eſt lex vniuerſalis illius diœceſis, & intrant prædicta, vel eſt particularis conſtitutio reſpiciens fauorem Epiſcopi, & Epiſcopus potuit illa non vti, vt fuit deciſum, vel ſaltim requirebatur publicatio, licet ligaret ſtatim ante lapſum duorum menſium, vt loquitur Felin. in ca. 2. de conſtit. numero 7. allegatus pro Franc. non obſtat, quod decretum irritans liget, etiam ignorãtes, quia eſt verum, vbi in aliquo loco eſt facta publicatio, prout de regul. Cancellariæ tradit Sarnen. in proœmio regularum, & decretum irritans, ſemper ſequitur naturam diſpoſitionis, ſuper qua apponitur, Puteus deciſione 1. libro 1.

Et in ipſo breui ad finem, mandatur executori-
17 bus † deputatis, quatenus ſolemniter publicantes faciant obſeruari. Vnde ante omnia requiritur publicatio, quæ ſaltim debebat fieri in Curia Re-
18 gis, vbi Nuntius reſidet, † ad tradita per Nauarr. d. conſil. 1. de conſtitut. 3. & 4. quaeſt. Flam. Pariſ. dict. quaeſt. 9. Valentinam ſupra 2. quaeſt. & Açor dict. ca. 3. quæſtione 3 G. Vazq. ſup. diſp. 156. & alios. Neque di-
19 cta intimatio † facta Epiſcopis, aut etiam Vicariis in particulari poteſt dici publicatio, & promulgatio, ex illa enim ſolum habetur notitia particularis illorum Epiſcoporum & Vicariorum, quibus eſt intimatum, non vero notitia publica, vniuerſalis & communis omnium, tam præſentium, quam futurorum, & intellexi huiuſmodi breue in aliquibus Epiſcopatibus non eſſe ſeruatum. Et ſcio in hoc Abulenſ. aliquando non eſſe ſeruatum. Licet fuit executum per Nuntium cum quodam iudice Metropolitano Salamanticæ.

20 Et de Vicario Epiſcopi vltra Doctores † in titul. de officio Vicarij in 6. videndi ſunt Bertach. in tractat. de Epiſcopo libro 4. parte 7. titul. de Vicario Epiſcopi, Rebuffus in praxi titulo de Vicariis Epiſcoporum, & in forma Vicariatus Cuchus d. lib. 2. titul. 8. de Vicariis, Iacob Sbrotius dict. tract. de Vicario Epiſcopi, Zerola in d. praxi Epiſcopali, verb. Vicarius. Zechus d. cap. 23. de Vicario Epiſcopi, Mandoſ. regul. 14. cancell. quaeſt. 6. & reg. 24. quaeſt. 6. Ioan. Gutierrez can. q. lib. 2. c. 17 Angel. Syluest. Roſella, Tabiena. Armil. & alij Summ. verb. vicarius. Et de probatione vicariatus, Maſcard. de probat. concl. 1412 & Sbrotius lib. 1. q. 64.

21 Secundo permittendum eſt, † quod Vicarius, ſicut Epiſcopus ordinarius eſt, gloſſa in cap. 1. de offic. vicarij in 6. verb. oſpitalem, & in cap. Romana de appellat. eod. lib. verb. generaliter. & ibi Doct. Ab. in ca. duobus de re iudic. num. 11. Felin. in rubrica de offic. deleg. numero 4. & ibi Decius num 3. Beroius num. 2. & 8. Pauinus dicens communem de offic. & poteſtate Capituli ſede vacante. 2. quaeſt. 1. parte num. 2. & 3 & 10. quaeſt. 2. parte numero 3. 4. & 9. Bertach. d. 7. parte 4. lib. numero 1. Corraſ. de Benef. 2 part. cap. 8. numero 3. Maranta in ſpecul. aduoc. 4. parte diſtinct. 5. num. 12. & 13 Mandoſ. d. reg. 24. quaeſt. 6. num. 6. Couarr. pract. ca. 4. num. 8. & libro 3. variar. cap. 20. num. 4. Cuchus d. tit. 8. numer. 15. Doctor Paz in praxi tom. 1. numero 6. & 7. & 2. tom. prælud. 3. num. 3. Maſcard. d. concluſ. 1412 num. 9 & 12. Vgolin. de cenſur. tab. 1. c. 1. §. 10. num. 6 Sbrotius qui plures refert lib. 2 quaeſt. 55. Zechus dict. cap 23. de vicario Epiſcopi. §. 2 nu. 1. Fr. Lud. de Miranda de ordine iudic. quaeſt. 2 art. 9. & Nouiſſ. Thom. Sanchez infinitos referens de matrim. libr. 3. diſput. 29. q. 29 q. 3.

Et idem dicendum eſt in Vicario Capituli ſede vacante, † Pauinus, Vgolinus, Sbrotius, & Th. San- 22
chez ſ.

Quamuis contrarium, † nempe Vicarium Epi- 23
ſcopi non eſſe ordinarium, ſed delegatum, teneant Gofredus in ſumm. de offic. Vicarij num. 3. Alciatus in rubrica de offic. ordin. quinta iudicum ſpecie nu. 24. Ioſeph, Gonçalez Flores variar. q. cap. 27. Licentiatus Anton. Gomez in explicatione Bullæ Cruciatæ cap. 4. num. 21. & 22. & Morla. in emporio iuris. 1. part. titul. 2. q. 27.

Non tamen ex eo eſt ordinarius, † quod lex det
huiuſmodi iuriſdictionem Vicario interueniente 24
miniſterio, & facto Epiſcopi, vt tenent Rota deciſ. 4. de offic. Vicarij alias 378. in nouis. Domin. in ca. 1. de offic. Vicarij in 6. in fin. & Maranta ſupra numero 12. poſt Alexand. in rubric ff. de offic. eius. Sbrotius dict. quæſtione 55. numero 14. & 26 & Thom. Sanchez ſupra numero 13 & quod dici poſſet inquit d. gloſſ. verb. generaliter, & Abb. in c. 2. ad fin. ne Prælati vices ſuas. Nam verius eſt, Vicarium accipere iuriſdictionem ab Epiſcopo, eum deputante, vt patet ex cap. 2. & fin. de officio Vicarij in 6. & dicendis infra, num 89. quod potius tenent d. gloſſ. verb. generaliter. & Abb. ibi, & Clarius § Veſtrius in praxi libro 3. capitul. 3. numero ſecundo. ibi, Niſi Epiſcopus ſuo Vicario, licet in contrarium eum citet Sbrotius ibi, nec id negari poteſt.

Sed ex eo eſt Ordinarius, quod iuris permiſſione, † & conſenſu, ab Epiſcopis conſtituitur, vt eo
rum locum teneat viceſque gerat iuriſdictionem ge- 25
neraliter exercendo, & ſic perinde eſt ac ſi à lege conſtitueretur, vt per Couarr. dict. numero 4. & Paz ſupra.

Qua ratione idẽ † eſt dicendum cum Vicariis, ſeu 26
locumtenentibus Prætorum, ſeu Rectorum ciuitatum, vt per Couarr. & Paz ibi, & Auiles in c. Prætorum cap. 4. verb. iuſtitia, nu. 4. & 8 Auendanno de exequend. mandatis 1. part. cap. 3. numer. 2. Molinam de Hiſpanorum primogen. lib. 1. cap 25 num. 12. Azeuedum in lib. 10 num. 1. tit. 5. & in l. 1. num. 8. tit. 9. lib. 3. recopil. & Bouadillam in ſua politica libro primero, capitul. 16. num. 44.

Quod limitatur primo, † vt procedat in Vica- 27
rio generali, qui facit vnum conſiſtorium, ſeu tribunal cum Epiſcopo. qui eſt ille, qui eſt in tribunali Epiſcopatus, conſtitutus cum generali commiſſione, non facta determinatione ad certum locum, ſeu partem diœceſis, & dicitur principalis gloſſa

vero foraneo in Clementina. Et ſi principalis de reſer. & ibi Cardin. *numero* 3. Imola 17. Abb. 3. & Boniſ. 2. *&* 21 & Ancharan Rebuff. *in prax., titul. de Vicarius Epiſcoporum num.* 6. Couarruu. *d. c.* 4 *pract. nu.* 8. Cuchus ſ. *num.* 3 *&* 131 Sbrotius *lib.* 1. *q.* 3. *numero.* 26. *& q.* 23 *& ſeq. & q.* 29. & Thom. Sanchez *d. diſputat.* 29. *num.* 11.

28 Et ideo, ab eo non poteſt † appellari ad Epiſcopum, *dict. cap. Romana de appellat. ca.* 2. *de conſuetudine in* 6. Sbrotius *l.* 3 *quaeſt.* 2. & poteſt eſſe delegatus Apoſtolicus tanquam habens dignitatem, *dict. Clem. & ſi principalis*, & ibi gloſſa & Doct. Sbrotius *lib.* 2. *quaeſt.* 23 & Flores *q.* 4. *num* 6. Circa quod vide dicta *ſeq. p. c.* 2.

29 Secus in foraneo, quem Epiſcopus in aliquo locos † ſeu parte ſuæ diœceſis conſtituit, vel ad certos actus, ſeu cauſas, quia dicitur delegatus, nec facit vnum conſiſtorium, ſeu tribunal cum Epiſcopo, vnde à tali Vicario appellaretur ad Epiſcopum, vel Vicarium generalem, *dict. gloſſa verbo foraneo*, recepta per Doct. ibi Felin. ſ. 1 *limitatione*. Maranta *num.* 14 & Mandoſ. ſ. Couarruuias *d. c.* 4. *numero.* 8. Cuchus *ſupra num.* 16. Paz *dict.* 3. *præludio numer.* 5. Sbrotius qui alios refert, *libro* 1. *quæſtione* 13. *& libro* 2. *quæſtione* 55 *num.* 33. Thom. Sanchez *ſupra num.* 10. *&* 11. Rota *deciſ.* 297 *num.* 1. *part.* 2. *diuerſorum*; nec poteſt eſſe delegatus Apoſtolicus *dict. Clemen. et ſi principalis* & ibi gloſſ. & Doct. Sbrotius *lib.* 2. *quæſt.* 23 & Flores *ibi*.

30 Vnde † in vna Abul. matrimonij de anno 1541. fuit per Rotam reſolutum, à iudice Metropolitano Archipiſcopi Compoſtellani, reſidente in ciuitate Salamantina, deputato ad cognoſcendum de cauſis appellationum certorum Epiſcopatuum ſuffraganeorum, tanquam Vicario foraneo, poſſe appellari ad Archiepiſcopum, nec obſtare quod appelletur generalis Vicarius, quia licet appelletur ſic, tamen in veritate non eſt, vt per Mohedanum *deciſ.* 5 *de appellat.* alias 133. Rotam *dec.* 1131. *ib.* 3 *par.* 3. *diuerſor.* & Thanis *deciſ.* 8.

31 Secundo infertur dict. † iudicem Metropolitanum, non poſſe eſſe delegatum Apoſtolicum, vel Nuntij, ſeu Legati, etiam ex certa ſcientia Nuntij, ſeu Legati, cum ſit Vicarius foraneus & non principalis, iuxta dicta & d. deciſiones Rotæ, & Sbrotiũ *lib.* 2. *q.* 23. *num.* 10. Quamuis aliquando Nuntij committant illi cauſas.

32 Tertio infertur, † non eſſe veram ſententiam Anaſtaſ. Germonij *libro* 1. *animaduerſio. cap.* 7. *& de indultis Cardin. d. §. tibi quoad vixeris num* 8. tenentis à Vicario foraneo, ad Epiſcopum appellari non poſſe, quam improbat Thom. Sanchez ſupra *numer. duodecimo*.

33 Quarto infertur, † non eſſe veram doctrinam Sbrotij *libro* 3. *quæſtione* 2. *num.* 5. qui cum Cald. *conſilio* 2. *de appellat.* ait, non dari appellationem ad Epiſcopum, à ſententia Vicarij generalis conſtituti in ciuitate tantum, conuincitur enim ex eo, quod iſte Vicarius non eſt vere, & abſolute generalis, ex quo non eſt conſtitutus ad totam diœceſim, iuxta dicta.

34 Quinto infertur non eſſe † veram doctrinam D. Anton. *in ſumm.* 3. *part. tit.* 19. *cap.* 10 *§* 2. & Syluestri *verb. Vicarius, quæſt.* 4 *ſub verſic. primum*, & Zechi *d. §.* 2. *num.* 1. dicentium, Vicarium foraneum eſſe ordinarium, & idem conſiſtorium cum Epiſcopo, ſi ad vniuerſitatem cauſarum ſit deputatus, quia ad hoc non attenditur generalitas loci, ſed commiſſionis cauſarum; quæ doctrina eſt contra Dd. ſupra citatos *num.* 27. *&* 29 & eam particulariter impugnat Tho. Sanchez ſ. *num.* 10.

35 Et ſolum dici poteſt † delegatum ad vniuerſitatem cauſarum, eſſe inſtar ordinarij, ſeu quaſi ordinarium, & ideo ſubdelegare poſſe, *l. cum prætor. §.* 2. *de iudiciis* gloſſa *in cap. cum cauſam de appellat.* & ibi Francus *num.* 17. *&* 20. Felin. *in cap. ſuper quæſtionum. § ſi vero. de offic. deleg. num.* 7. 3 *fallen.* Iaſon. *in l. à iudice C. de iudiciis num* 8. Sbrotius *dict. lib* 2. *quæſtio.* 55. *n.* 34. Morla *in emporio, titul.* 2. *quæſtio.* 2 *numero.* 11. & Thom. Sanchez qui plures citat *dict. lib* 3. *diſputat.* 31. *num.* 2. vbi *num.* 4. ponit quis dicatur delegatus ad vniuerſitatem cauſarum, & vide dicta ſup. *cap.* 1. *à num.* 361.

36 Vltimo infertur Vicarium, † quem ponit Archiepiſcopus Toletanus in ciuitate Toletana, non videri Vicarium generalem, & principalem, ſi non eſt poſitus cum poteſtate generali ad totam diœceſim, nec Vicarium Matriti, nec Compluti, cum non ſint poſiti ad totam diœceſim, nec in ciuitate vbi eſt ſedes, quamuis generales appellentur, & conſequenter non poſſe eſſe iudices Apoſtolicos, nec expedire literas diſpenſationum, & alias Apoſtolicas directas Officiali Toletano, quæ verba de officiali principali, & generali intelliguntur iuxta *d. Clement. Et ſi principalis*. & Doctor. *ibi*, quamuis contrarium ſeruetur. Et ſi illi Vicarij eſſent generales, & principales, non poſſet ab eis appellari ad conſilium Archiepiſcopi, vt appellatur, iuxta *d. cap. Romana de appellat. & cap. ſecundo, de conſuetudine in* 6.

37 Ait tamen Flores *d. quæſtione* 4. *nu.* 8. quod † nihilominus ob præeminentiam officiorum, dictorum Vicariorum Compluten. & Matriten. &c. & quia præſunt locis principalibus, & habent oppida ſuæ iuriſdictioni ſubdita, contrarium ſæpiſſime in praxi admittitur, & quotidie commiſſiones eis diriguntur: ego verò exiſtimo, nunquam dirigi eis commiſſiones ſaltim à Papa, ſed commiſſiones directas Officiali Toletano, eis præſentari per errorem.

38 Et quamuis idem Flores, † *ibi num.* 9. dicat, quod ſi Vicarij poſiti in dictis oppidis eſſent æque principales, prout erant Vicarij, quos habebat Epiſcopus Palentinus, Valliſoleti, & Palentiæ (quando Valliſoletanum non erat Epiſcopatus) eſſent capaces, etiam de rigore iuris, dictarum executionum; idque ſine dubio, inquit, procedet, quando Epiſcopus habet duos Vicarios generales, prout Archiepiſcopus Burgen. tamen reuera ſolus Vicarius, ſeu Vicarij generales poſiti in ciuitate, & nõ poſiti extra ciuitatem, etiamſi habeant generalem commiſſionem ad totam diœceſim ſunt principales, &c.

39 Et tunc tantum Vicarius generalis poſitus † in oppido diœceſis eſſet principalis, quando in ciuitate non eſt alius Vicarius generalis, ſed eſt in illo oppido, cauſa maioris commoditatis, vt videmus in Epiſcopatu Calagurritano, in quo Vicarius generalis reſidet Lucronij.

40 Secundo limitatur, vt procedat, in his † quæ veniunt ex generali commiſſione, ſecus in his quæ requirunt ſpeciale mandatum, & ſpecialiter committuntur, quia in his erit delegatus, & ſic appellabitur ab eo ad Epiſcopum. Frãcus *in d. cap.* 2. *de officio Vicarij in* 6. *num.* 4. Felinus *in d. rubrica de offic. deleg. num.* 4. 3. *limitatione*, & ibi Beroius *nu.* 2. *&* 2. Rota

deciſione

deciſ. 7. *de officio Vicarij* alias 371. *in nouis, & ibi addit.* Papaz. *num.* 7. Maranta *ſupra num.* 16. Probus ad Monachum *in c. fin. de officio Vicarij in* 6. *ad fin.* Cuchus *dicto tit.* 8. *numero* 17. *&* 112. *&* 113. Sbrotius *lib.* 2. *quæſtione* 55. *numero* 35 *&* 36 *& quæſtione* 88. Zechus *dict. §.* 2. *numero* 1. Tabiena *verb. delegare. quæſtione* 1. *numero* 2.

41 Quod intelligendum eſt, quando iſta ſeparatim † committerentur, ſecus ſi ſimul cum iuriſdictione generali, & ordinaria poteſtate committantur, quia tunc in omnibus erit Ordinarius, ex *cap. tranſlato. de conſtitut.* Ioann. Andr. ad Specul. *in rubrica de officio Vicarij, verſi. dubitari videtur.* Francus *in dict. c.* 2. *numero* 4. Felinus *in c. licet in corrigendis, ſub numer.* 1. *de offic. ordi.* Aufrer. ad Capellam Toloſanam, *deciſione* 44. Gambarus *de offic. Legati, libro* 9. *numero* 3. 34. *&* 37. Rota apud Creſcen. *deciſione* 15. *de probat.* Beroius *conſilio* 22. *numero* 14. *&* 19. *volum.* 1. Sbrotius *libro* 1. *quæſtione* 67. *numero* 5. *& libro* 2. *quæſt.* 55. *numero* 37. *&* 3. Zechus *dict. numero* 1 & nouiſſime Tho. Sanchez *dict. diſputatione* 29. *num.* 8. & ita videmus

42 nunquam † appellari à Vicario generali ad Epiſcopum, etiam in requirentibus ſpeciale mandatum, quia ſolent ſimul cum poteſtate ordinaria committi; & ſic erit intelligendus Zerola *dict. verb. Vicarius* 3. *dub.*

43 Addit Ioan. Andr. *ſupra* † quod quando diuiſim, & ſeparatim committuntur, ea quæ requirunt ſpecialemandatum, tota iuriſdictio erit ordinaria ſi in commiſſione fiat mentio Vicariatus, ſiue ſalutatione dicendo, *tali officiali, vel Vicario noſtro*, ſiue in progreſſu dicendo, *tibi officiali noſtro committimus quod poſſis, &c.* ſiue dicat, *poteſtatem tibi alias per nos commiſſam extendimus, prorogamus, ampliamus*, quia ſicut poteſt poteſtatem iam datam minuere, & reuocare, ita poteſt in eadem ſpecie illam ampliare, &c. ſequitur Thom. Sanchez *d. numero* 8. & citat Beroium *d. conſi.* 22. *numer.* 14. & Sbrotium *d. quæſt.* 55. *numero* 39. qui id non dicunt, ſed quod dictum eſt *num. præcedent.*

44 Quæ additio ſolum † mihi placet, quando diceret, quod poteſtatem alias commiſſam extendit, vel ampliat, &c. ad *l. ſed etſi manente. ff. de precario*, non vero quando in cõmiſſione fieret mentio Vicariatus ſiue in ſalutatione, ſiue in progreſſu, nam ſola mentio Vicariatus, non operatur extenſionem, prorogationem, ſeu ampliationem poteſtatis, alias commiſſæ, ſed fit cauſa demonſtrationis perſonæ, cui datur noua commiſſio.

45 Nec placet ſententia Lapi *in d. cap.* 2 † quam ibi ſequuntur Domin. *numero* 9. & Ancharan. *numero* 2. & Marc. Anton. Genuen. dicens magis communem, in praxi Archiepiſcopali curiæ Neapolitanæ *capitul.* 66. *numero* 25. quod ſiue inſimul, ſiue in diuerſis temporibus fiat commiſſio ſpecialis alicuius, vel aliquorum requirentium ſpeciale mandatum, & addatur clauſula generalis nempe, *& ad omnia alia requirentia ſpeciale mandatum*, tunc tota iuriſdictio erit ordinaria, quia ille ordinarius eſt, cui committitur vniuerſitas cauſarum, *dict. l. cum prætor. §.* 2. *ff. de iudiciis*, *& dict. capit. Romana in princ.* ſi vero non adiicitur clauſula generalis, tunc in expreſſis requirentibus ſpecialem commiſſionem, erit iuriſdictio delegata.

Conuincitur enim iſta ſententia, nam vt ſupradictum eſt, ſola commiſſio vniuerſitatis cauſarum non facit vere ordinarium, & cum inſimul cum poteſtate ordinaria fit commiſſio aliquorum requirentium ſpeciale mandatum, tota iuriſdictio eſt ordinaria, etſi non addatur dict. clauſula generalis ex quo vna eſt commiſſio, iuxta *dictum capitulum tranſlato*.

46 Tertio præmittendum eſt, † quod Vicarius Epiſcopi, quæ ſunt meræ gratiæ, expedire non poteſt, Monachus *in cap. ſtatutum. de præbendis in* 6. *numero* 9. Cardin. *in Clemen.* 1. *de officio Vicarij nu.* 19. Bellamera *deciſ.* 93 Coſmas *in pragmatica ſanctione tit. de collatio. § item voluit, verbo Vicario.* Selua *de Benef.* 2. *par. quæſt.* 14. Probus ad Monachum *in c.* 1. *de offic. Vicarij in* 6 *num.* 8. Corraſ. *d.* 2 *par. cap* 8. *numero* 1. Sbrotius *lib.* 2. *quæſt.* 38. *&* 184. *num.* 3. Zechus *dict. capitulo* 23. *de Vicario Epiſcopi §. ſecundo num.* 3. *& num.* 4 *verſic.* 9.

47 Vnde Vicarius, ex generali mandato, † diſpenſare non poteſt, Calder. *conſilio* 3. *de officio Vicarij*, Felin. *in cap. at ſi clerici, §. de adulteriis de iudiciis numero* 11. Probus *ſupra*. Rebuff. *in d. forma Vicariatus, num.* 44. 45. *&* 46. Cuchus *dict. titul.* 8. *numer.* 111. Doct. Paz *in prax.* 2. *tom.* 3. *præludio nu.* 11 Ioannes Gutierrez *can. quæſt. lib.* 1. *cap.* 19. *num.* 15. Sbrotius *lib.* 2. *quæſt.* 35. Zechus *d. num.* 3. *& num.* 4. *verſic.* 3. 18. Eman. Rodriguez *in ſumm.* 1. *tom. cap.* 234 *num.* 5. Vega *in ſum.* 1. *p. c.* 88. *caſu* 1. & P. Ledeſma *in ſum. de matrimon. cap.* 27. 2. *concluſ.*

48 Et ſic in terminis † S. Concilij Tridentini *ſeſſ.* 24. *de reformatione, c.* 6. non poterit Vicarius generalis Epiſcopi diſpenſare, in irregularitatibus, & ſuſpenſionibus, ex delicto occulto prouenientibus, quamuis Epiſcopus poſſit, eam facultatem quæ ex illo decreto eſt iam annexa muneri Epiſcopali, quaſi iure ordinario, illi committere, nec requiratur quod ſit Vicarius ad id ſpecialiter deputatus, vt in 2. parte de abſolutione, ſed ſufficiat in genere dare illi facultatẽ diſpenſandi, in caſibus, in quibus ipſe Epiſcopus poteſt.

49 Et ita eſt accipiendum † quod tradit Suarez 5. *tomo diſputat.* 41. *ſect.* 2 *n.* 8. vbi ait, iſtam facultatem diſpenſandi, exerceri poſſe, non ſolum per Vicarium ſpecialiter ad hoc deputatũ, ſed ſimpliciter per quẽcumque etiamſi generaliter ei facta ſit delegatio. Et ita etiam eſt accipiendum, quod tradit Enriquez *in ſum. lib.* 14. *c.* 20. *§.* 1. & Mar. Ant. Genuen. *d. c.* 66. *nu.* 16 20. *&* 25.

50 Et ſic etiam Vicarius generalis † Epiſcopi, non poteſt remittere denuntiationes ad matrimonium requiſitas, niſi ei ſpecialiter ſit commiſſum, nam cum in generali commiſſione facta Vicario, non veniat facultas diſpenſandi, vt dictum eſt, in materia diſpenſationis qualis eſt iſta. (Idem eſt enim remittere, ac diſpenſare) appellatione ordinarij non venit Vicarius generalis, & conſequenter non comprehenditur in verbis Concilij *ſeſſione* 24. *de reform. matrimonij, c.* ibi, *niſi Ordinarius ipſe expedire iudicauerit.* Facit in ſimili de confirmatione donationis iuris patronatus deciſ. Rotæ infra relata *c. ſequenti, numer.* 77.

51 Quamuis comprehenditur † in verbis *verſ. qui aliter quam præſente Parocho*, ibi, *ſeu Ordinarij licentia*, quia illa non eſt materia diſpenſationis, Flam. Pariſ. *de reſignat. benef. lib.* 3. *quæſt.* 11. *à nu.* 21. qui ait quod in Concilio Tridentino, ſub *verb. Ordinarius*, comprehenditur Vicarius Epiſcopi, qui habet ordinariam iuriſdictionem, ac dicitur Ordinarius, & Tho. Sanchez *de matrim. lib.* 3. *diſput.* 29.

52 Et alias etiam facta mentione Epiſcopi, † non cenſetur Vicarius excluſus, ſed continetur ſub no-

mine Epiſcopi, Domin. & Francus num. 4. in ca. 1. de Capell. Monachor. in 6. Felin. in c. ſi quis contra de foro compet. num. 4. verſic. ſed caue, Lancell. Conradus, in templo iudicum, libro 2. cap. 6. §. 1. numer. 11. & 15 Sbrotius lib. 2. quaſt. 43. numero 29. & 171 n. 2. & 201. numero 2. Zechus d. §. 2. num. 3 verſi. 5 Thom. Sanchez dict. diſputat. 29. num. 16. & Suarez t. 5. tom. diſputat. 7. ſectione 3. num. 10. & diſp. 20. ſect. 1. nu. 2 & alij. Ita

53 tenent Doct. Paz † vbi ſ. & D. Spino de teſtament. gloſſ. 15. num. 29 qui id acceperant ex lectura D. Nauarri. Iunioris de matrim. & Em. Ant. Gomez in explic. Bullæ Cruciatæ, c. 4 ex n. 19. & Enriquez in ſum. lib. 11 cap. 5 num. 5

54 Quamuis contra teneant Veracruz in † append. de matrimon. ad fin. 1. dub. fol. 4. & Salcedo ad Bern. Diaz in pract. crimin. can. cap. 73. additione vltima, Segura de Auilos in directorio iudicum, 2. part. capit. 16. num. 2. & 3 Ioannes Gutierrez dict. cap. 19 numero 15. Sbrotius dict. quæſtione 43. numer. 2. & dict. qu. 201. Zauallos quaſt. 604 num. 92. Flores quaſt. 24. nu. 26. dicens, in praxi, vbi non eſt contraria conſtitutio, ſeruari, & ſemper vidiſſe ſeruari. & Marc. Ant. Genuen. c. 26. nu. 1. dicens, ita ſeruari in curia Archiepiſcopali Neapolitana. Eman. Rodriguez in ſum. 1. tom. ca. 215 num. 4 P. Ledeſma in ſum. de matrim. ca. 57. conclu. & Thom. Sanchez d. lib. 3 diſputat. 7. quæſtion. 1 qui non aduertunt prædictam rationem, quæ eſt efficaciſſima, & concludens pro noſtra ſententia.

55 Et ita merito ſtatutum eſt in Concilio † Prouinciali Toletano, facto de anno 1583 ex ſolius Epiſcopi, non autem Vicarij etiam generalis authoritate, has publicas denuntiationes remitti, ſeu differri poſſe, quamuis Doct. Segura ſup. miretur de hoc ſine ratione. Et in Concilio Prouinciali Mediolan. quinto, facto ab illuſtriſſimo Card. Borromeo anno 1579. tit. de iis quæ ad matrimonium pertinent ſtatuitur quod illas ab Epiſcopo, dum præſens in vrbe vel diœceſi adeſt ſolum remitti, deinceps liceat, ab alio præterea nemine, ac ne Vicario quidem generali.

56 Et facit declaratio S. Congregat. Concilij † ſuper dict. cap. 1. quæ ait: Quod non permittitur hæc facultas remittendi denuntiationes cōmendatario, licet eius Abbatia iura Epiſcopalia habeat vnita, & quod licet Abbas appellatione Ordinarij veniat iuxta gloſſ. in cap. fin. de offic. ordin. in 6 dixit tamen Sanctiſſimus Dominus noſter, quod ordinarius hic non intelligitur niſi Epiſcopus, tamen Cardinali Farneſio commendatario Farſen. Monaſterij fuit permiſſum, non autem eius Vicario.

57 Quæ declaratio eſt contra conſilium Nauarr. 2. de clandeſ. † deſponsatione, vbi docet commendatarium Abbatiæ, quæ habet iura Epiſcopalia & eſt nullius diœceſis, poſſe tanquam ordinarium remittere denuntiationes, ſequuntur Zauallos ſ. n. 96. Zerola in prax. Epiſcopali 2. p. verb. denuntiationes, & Flores Enriquez, Eman. Rodr. P. Ledeſma, & Tho. Sanch. n. 4. vbi proxime qui cum Nauarr. idem volunt etiam in Prælatis inferioribus exemptis, habentibus quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem, licet non ſint nullius diœceſis, cum ſint etiam ordinarij

58 Et reuera iſta doctrina, videbatur ſatis † conformis literæ Concilij loquentis de ordinario, & non Epiſcopo. ſeu Diœceſano, iuxta dicta infra 97. dub. tertio.

59 Et ita practicari intelligo in Hiſpania, per Priores ordinum militarium, vt Emeriten. & alios ſimiles habentes quaſi Epiſcopalem iuriſdictionē in ſuo diſtrictu.

Sed ſtante dicta declaratione Papæ, † cui ſtandum eſt, ad quem erit recurrendum pro remiſſione denuntiationum, quando opus fuerit in huiuſmodi locis, nam non videntur cogendi ſubditi eorum ad Papam ſeu legatum recurrere, pro re tam ordinaria, & quæ frequenter occurrit. Et dicendum eſt, 59

† recurrendum eſſe ad Epiſcopum in cuius Diœceſi, ſeu intra cuius fines eſt locus, & ſi id non conſtat ad viciniorem, vt alias circa ordines, & dimiſſorias, cap. 10. ſeſſio. 23. de reform. quicquid diſputet Flores quaſt. 24. 60

Et tandem, quod vicarius Epiſcopi † non poſſit remittere denuntiationes ſine ſpeciali commiſſione, declarauit S. Congregatio Concilij vt mihi dixit auditor illuſtriſſimi Cardinalis Matthæi præfecti dictæ Congregationis, & tradit Enriquez d. num. 5. in gloſſ. litera, T. dicens declarare Congregationem Cardinalium anno 91. pro Salamantino Epiſcopo 61

Falſum tamen eſt, quod † tradunt Menochius conſil. 60. à numer. 55. lib. 1. Ceſalus conſ. 421 numer. 72. lib. 3. quod Epiſcopus non poſſit, etiam ſpecialiter, mandare eius vicario facultatem remittendi denuntiationes, quia cenſeatur electa induſtria perſonæ Epiſcopi, nam vt docēt citati, maxime Enriquez dict. n. 3 & Thom. Sanchez dict. diſputatione 7. quæſt. 3 recte poteſt Epiſcopus dare ei facultatem, etiam generalem, remittendi renuntiationes, cum hæc poteſtas iure ordinario competat Epiſcopis, ex d. decreto Concilij, &c. 62

Quæ autem ſunt iuſtitiæ, & † neceſſitatis, expedit vicarius, Coſmas Corraſ. & alij ſupra citati n. 46. 63 & etiam ea quæ ſunt voluntariæ iuriſdictionis, non tamen ſapiunt gratiam. actus enim voluntariæ † iuriſdictionis, quæ non ſunt meræ gratiæ, recte poſſunt exerceri à vicario, abſque ſpeciali mandato, vt tenet Domin. in c. fi. de offi. vicar. in 6 Bald. in Margarita verb. vicarius, Felin in c. ex parte de conſtitutio. ſub numero primo, verſ. non obſtat, quod ea Mohed. deciſ. 3. de officio vicarij, alias 337. circa fin. & Sbrotius lib. 2. quæſtion. 66. & quæſt. 163. cum ſeqq. Quamuis contrarium teneat Roma ſi. 69. incip. ex longeua, & inueterata. ad quem ſe refert ad d. Abbatis in rep. c. 1. ſi quis contra nu. 35. de foro compet. 64

Et regulariter, vicarius omnia poteſt † quæ Epiſcopus argum. cap. 2 & fin. de offi. io vicarij in 6. Archidi. c. Ioan. Andr. & alij in d. c. fin. Bertach. de Epiſcopo libro 4. parte 6. in. de vicario Epiſcopi numer. 6. Mand. reg. 24 quaſt. 6. num. 3. Couar. c. 4. pract. numero 4. & 8. Sbrotius libro primo quæſtione 48 numero ſeptimo, & Zechus dict. §. 2. numer. 2. 65

Et Vicarij generales, poſſunt omnia, † exceptis prohibitis, ſeu quæ requirunt mandatum ſpeciale, ex d. c. 2. & fi. Felinus, & Mohed. ſupra, & Cuchus num. 68. 66

Et quæ ſint illa † quæ requirunt mandatum vicarij ſpeciale, vltra doct. in d. cap. fi. ponit Rebuffus in d. forma vicariatus ex num. 31 Cuchus d. lib. 1. tit. 8. ex nu. 68. Sbrotius d. tract. præcipue lib. 2 Zerola dict. verb. vicarius, & Zechus d. c. 23. de vicario Epiſcopi. §. 2 nu. 4. 67

Sed aduert. 1. quod ſi in mandato † exprimitur aliquid requirens mandatum ſpeciale, adiecta clauſula 68 generali, & ad omnia alia, etiam ſi mandatum exigāt ſpeciale poterit vicarius etiam alia facere, quæ requirunt

quirunt mandatum ſpeciale, cap. qui ad agendum de procurator. in 6. & ibi Doct. Couarru. libro primo, variar. c. 6. numer. 3. Sbrotius lib. 1. quaſt. 65. num. 5. & 7.

69 Dummodo non ſint grauiora, † vel maiora expreſſis clemen. 2. eod. tit. de procurator. vbi Doct. Rebuff. in formā vicariatus num. 183 Sbrotius ibi n. 10. 11. & 12.

70 Et poſt expreſſum aliquid requirens † ſpeciale mandatum, non ſufficere dicere, & generaliter ad omnia alia, niſi addatur, etiam ſi mandatum exigant ſpeciale, vt colligitur ex dict. ca. qui ad agendum, & clem. 2. & notat Bartol. conſil. 5. num. 3. libro 2. nec contrarium voluit Rota in vna Valentina Beneficij Sanctæ Luciæ, † coram ſanctiſſimo Clemente Octauo,

71 de anno 1583. nam in illis deciſion. Rota præcipue fundatur in verbis largo modo, in mandato contentis.

72 Secundo aduert. quod clauſula cum † libera, vel cum plena poteſtate inducit mandatum ſpeciale, Bart. numero 2. & alij in l. procurator. cui generaliter libera. ff. de procurator. idem Bartol. Alexand. Iaſon. numer. 11. Corneus & alij in l. ſi procurator. Cod. ad. Domin. numer. 2. & 4 & Francus 6. in dict. ca. ad agendum, §. fin. Cou. d. c. 6. n. 3. Greg. Lopez in l. 19. tit. 5. p. 3. & l. 7. t. 14. p. 5. Monterroſo in pratica 7. tract. de clauſulis ponendis in mandatis. Ioan. Gutierrez de iuram. confirm. 1. part. cap. 50 num. 9. & 13. Sbrotius ſupra num. 6. & 8. Mohed. deciſ. 2. de officio vicarij, alias 323. vbi ait, quod habere mandatum cum libera, vel cum plena, & omnimoda poteſtate, & habere mandatum in ſpecie, æquiparantur, & Rota in dict. Valentina Beneficij, coram ſanctiſſimo Clemēte VIII. de anno 1582. vt in ſequenti deciſ. domini dixerunt. conſtare de ſufficiente mandato Franc Soler. nam bonæ memoriæ Ludouicus Cardinalis Borgia, cum conſtituit vicarium, dando ſibi plenam, & omnimodam poteſtatem, Eccleſiam Valentinam, & eius membra, in ſpiritualibus & temporalibus regendi, & gubernandi: quæ verba ſecundum Bart. l. procurator cui generaliter, numer. 2. de procurat. & ibi Angel num. 2. Caſtrenſ. numero tertio important mandatum cum libera, nec eſt verum quod Bartol. in hoc communiter reprobetur, quia in hoc communiter approbatur. & de hoc eſt text. in l. ſi procurator ad vnam Cod. de procurat. vbi Paulus de Caſtro num. 4 Corneus n. 1. Alex. n. 2. vbi ait omnes ita tenere Iaſ. n. 11. plena enim & libera idem important: controuerſia autem inter doctores non verſatur circa clauſulam iſtam, permiſit ei, quod facere poſſit, quicquid ipſe facere poſſet, cum per eam intelligatur datum mandatum cum libera, & in hoc communis opinio eſt contra Bart. ſecundum Beroium in alle. q. 25. num. 5.

73 Nec tunc requiritur expreſſio aliquorum † ſpecialium, vt patet ex allegatis, quamuis Sbrotius ſup. num. 9. dicat vicarium Epiſcopi ex mandato, cū plena poteſtate, non poſſe facere exigentia ſpeciale mādatum, niſi quibuſdam ſpecialibus expreſſis, vt dicit gloſſa in d. c. 2 in fi. ſed gloſſa ibi loquitur in terminis d. c. qui ad agendum.

Tertio aduert. quod clauſula, † quod poſſit om-

74 nia, quæ dominus facere poſſet, importat mandatū cum libera, Bart. in d. l. procurator. nu. 3. Domin. numero 5. & Francus ſupra, Iaſon. d. num. 11. Decius in cap. intelleximus num. 70. de iudic. loquens in clauſula, quod poſſit omnia quæ dominus poteſt. Affli. deciſ. 309. Gregor. Monterroſo & Ioannes Gutierrez ſupra, Azeuedo in l. 3. tit. 3. libro 5. recopil. nu. 3. & Monter. Cueua plures referens deciſ. Arragoniæ 38. num. 35. ex quibus hæc ſententia videtur communis, quamuis alij contra teneant, & communem opinionem eſſe contra Bartol. dicat Beroius quæſtione vigeſimaquinta numer. 5. vt per Rotam in dict. Valentina ſupra adducta num. 72. quæ tamen videtur tenere noſtram ſententiam.

Quarto aduert. quod clauſula † quod promittit 75 habere ratum & firmum quicquid per procuratorem factum fuerit, non inducit mandatum, cum libera, gloſſa in l. ſi procuratorem. ff. de procurator. Bart. in l. 1. num. 6. ff. de officio procuratoris Cæſaris, Alexan. Bald Salicet & Iaſ. num. 11. in d. l. ſi procurator, Dom. ſupra num 6. Greg. d. l. 19. Couarr. d. c. 6. nu. 4. plures referens, & dicens veriorem, magiſque receptam, quamuis contrarium tenuerit Bart. in d. l. procurator. quem ſequitur Francus ſ.

Quinto aduer. grauem † eſſe difficultatem, an ſi 76 Epiſcopus daret vicario mandatum generale ad omnia, excepta collatione Beneficiorum, ſeu alia re requirente ſpeciale mandatum, per hanc exceptionem, veniant alia requirentia ſpeciale mandatum.

Et videtur vera pars affirmatiua, quia † illa ex- 77 ceptio declarat & ampliat regulam, alias exceptio non eſſet de regula, prout eſſe debet, & eſſet vtilis, & ſuperflua & ita hanc partem tenent Domin. in d. cap. 2. ad fin. & in dict. cap. qui ad agendum. §. 1. ſub n. 2. Alexand. Iaſ. & Claudius in l. ſi. ff. quodquod quiſque iuris, idem Alex. conſilio 36. libro 6. Decius in l. 1. num. 25. ff. de reg. iur. & in cap. conſultationi. Goz. conſ. 26. n. 49. Tiraquell. de retract. Lignagier in fin. n. 95. Euerardus in loco ab except. ad regul. nu. 3. & 9. & dicit communem Cagnolus eam ſecutus in d. l. 1. numer 35. & magis communem Couarr lib. 2. var. capit. 5. num. 9.

Contrarium tamen tenent Anchar. † & Francus 78 in dict cap. 2. de officio vicarij, & in d. c. qui ad agendū. §. 1. & in Rubrica de regulis iuris in 6. Felinus in c. quoniam frequenter num. 3. vt lite non conteſtata. Aretin. conſilio 8. Crotus 136. num. 28 volum. 1 Modernus in additio. ad Alexand. d. conſilio 36. & ad Decium in d. l. 1. Couarr. dicens veriorem d. n. 9. & Sbrotius ſupra n. 13. & 14. cuius ſententiæ ratio eſt, quod exceptio, non ampliat regulam ad ea, quæ ſub regula non comprehenduntur, cum potius veniat ad diminutionem.

Ego in hac difficultate diſtinguendum † eſſe exiſtimo, an detur mandatum generaliter, excepta aliqua re requirente mandatum ſpeciale, non dicendo, ad omnia quæ ipſe conſtituens facere poſſet excepta, &c. ſed ſolum dicendo, ad omnia excepta tali re &c. an vero detur mandatum generale, ad omnia quæ ipſe conſtituens facere poſſet, ſeu poteſt excepta, &c. 1. caſu procedet, ſecunda ſententia ex d. ratione, & ex d. c. qui ad agendum. Nam ſi ad ea quæ requirunt ſpeciale mandatum non poteſt quis illud dare, per illa verba, & generaliter ad omnia etiamſi mandatum exigant ſpeciale, non etiam poterit illud dare per verba generalia excipiendo aliquem caſum ſpecialem, etiamſi dicat, & generaliter ad omnia etiāſi mandatum exigant ſpeciale, excepta verbi gratia collatione Beneficiorum, &c. nam illa exceptio, ſolum operatur diminutionem. In ſecundo vero caſu procedet prima ſententia non ex ratione illius, quæ ſatis tollitur ex dictis, ſed quia verba generalia, ad omnia quæ ipſe conſtituens facere poſſet, ſeu poteſt, importauit mandatum cum libera, vt dictum eſt n. 74. Quæ diſtinctio erit aduertenda, nam doctores iſta confundunt 79